

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

magistrski

UČNI NAČRTI PREDMETOV

Enopredmetni študijski program druge stopnje

SOCIOLOGIJA

Kazalo

1	ENOPREDMETNI NEPEDAGOŠKI ŠTUDIJSKI PROGRAM SOCIOLOGIJE 2. STOPNJE (SOC EN NEP).....	3
1.1	SODOBNE SOCIOLOŠKE PERSPEKTIVE	3
1.2	METODE DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA.....	7
1.3	MULTIVARIATNE STATISTIČNE ANALIZE Z UPORABO RAČUNALNIKA	10
1.4	ŠTUDIJE SODOBNE KULTURE	14
1.5	MEDKULTURNA ANALIZA DRUŽB	18
1.6	APLIKATIVNA SOCIALNA PSIHOLOGIJA.....	22
1.7	SOCIOLOGIJA IZOBRAŽEVANJA	26
1.8	RELIGIJA, DRUŽBA POSAMEZNIK	31
1.9	POLITIKA IN DRUŽBENA SPREMEMBA.....	34
1.10	SOCIOLOŠKI VIDIKI GLOBALIZACIJE	38
1.11	SOCIOLOGIJA ZDRAVJA IN BOLEZNI.....	42
1.12	MLADINA IN DEVIANTNOST.....	48
1.13	KULTURA POTROŠNJE	52
1.14	SODOBNI POLITIČNI SISTEMI.....	56
1.15	SOCIOLOŠKO RAZISKOVANJE DRUŽINSKEGA IN PARTNERSKEGA ŽIVLJENJA	60
1.16	IZBRANA POGlavJA IZ SOCIALNE GERONTOLOGIJE	65
1.17	SOCIOLOŠKO PREUČEVANJE SPOLOV V SODOBNIH DRUŽBAH.....	70
1.18	EKONOMSKI RAZVOJ IN DRUŽBENE NEENAKOSTI	73
1.19	MAGISTRSKA NALOGA	77

1 Enopredmetni nepedagoški študijski program sociologije 2. stopnje (SOC EN NEP)

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.1 Sodobne sociološke perspektive

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Sodobne sociološke perspektive
Course title:	Contemporary sociological perspectives

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	1.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Sergej Flere, redni profesor

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Temeljni sodobni sociološki pristopi:

- mikro-makro analiza
- neomarksistične teorije
- neoveberijanske teorije
- racionalna izbira
- teorija strukturacije
- neofunkcionalizem

Temeljni sodobni družbeni problemi:

- kulturni konflikt in problem multikulturalizma
- postmoderna preobrazba družbene strukture in konflikt
- usoda človeka v današnji družbi in pojem napredka (problemi humanizma)
- družbene posledice demografskih premikov in zasukov
- pojem družbenega kapitala

Content (Syllabus outline):

Basic modern sociological approaches:

- micro-macro analysis
- neo-Marxist theories
- neo-Weberian theories
- rational choice theories
- structuration theories
- neofunctionalism

Fundamental modern social problems:

- cultural conflict and the problem of multiculturalism
- post-modern transformation of social structure and conflict
- the fate of a person in contemporary society and the concept of progress (humanism issues)
- social consequences of demographic changes
- the concept of social capital

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bryant, C. in D. Jary (1990): **Giddens' Theory of Structuration: A Critical Appreciation, London: Routledge.**

Dasgupta, P. in I. Serageldin (1999): Social capital: a multifaceted perspective, Washington (D. C.): The World Bank.

Huntington, Samuel (1994): The clash of civilizations, New York: Foreign Affairs.

Inglehart, R. in B. Wayne (2000): Modernization, cultural change and persistence of traditional values. In American Sociological Review, 65(1): 19-51.

Van Evera, S. (1999): The Causes of War: Power and the Roots of Conflict. Ithaca NY: Cornell University Press.

Cilji in kompetence:

Seznanjanje z novimi in ponovno uveljavitvijo klasičnih pristopov v s sociološkim diskurzom; dojemanje razlik v znanstveni plodnosti posameznih pristopov pri razjasnjevanju strukture in razvoja človeške družbe, človeštva in posameznih družbenih pojavov. V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.

Objectives and competences:

Students acquaint themselves with the new and renewed classic approaches within the sociological discourse; comprehension of differences with scientific fruitfulness of individual approaches for explanations of structure and progress of human society, humankind and individual social phenomena. Content thematization includes historical and cross-cultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Študenti poznajo temeljne teoretske pristope uveljavljene v današnji sociologiji, jih razumejo, analizirajo in kritično interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitevah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

The students are familiarized with basic theoretical approaches established in contemporary sociology. Student analyse them and critically interpret them in historical and cross-cultural perspective. They analyse basic sociological categories and reflect upon them in guided discussion and written form; they collect and use information, have the ability to process them in analytical fashion, and connect them with social reality. They evaluate the congruity of theoretical concepts and life processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflective learning

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pozitivna ocena seminarske naloge se upošteva (25%) v končni oceni opravljenega izpita.

- Seminarska naloga
- Pisni izpit

25

75

Positive grade of seminar paper, which is critically evaluated in the seminar group, considered by 25% in the final grade of the exam.

- Written paper (essey type)
- Written exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Flere, S., Družboslovno pojmovanje primitivne religije v XIX. in v XX. stoletju. *Družbosl. razpr. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], 1998, 14, št. 27/28, str. 101-120.

2. Flere, S., Is intrinsic religious orientation a culturally specific American Protestant concept? : the fusion of intrinsic and extrinsic religious orientation among non-Protestants. *Eur. j. soc. psychol.*, Apr./May 2008, vol. 38, iss. 3, str. 521-530.
3. Flere, S., On the validity of cross-cultural social studies using student samples. *Field methods*, nov. 2008, vol. 20, no. 4, str. 399-412.
4. Flere, S., Measuring religious costs and rewards in a cross-cultural perspective. *Ration. soc.*, 2010, vol. 22, no. 2, str. 223-236
5. Flere, S., Social status and religiosity in Christian Europe. *Europ. societies*. Print ed., 2009, vol. 11, no. 4, str. 583-602

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.2 Metode družboslovnega raziskovanja

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Metode družboslovnega raziskovanja
Course title:	Social research methods

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	1.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15		30 (LV)	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lectures:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

It is an introductory subjects/ there are no particular prerequisites.

Vsebina:

- Zahtevnejša vprašanja s področja epistemologije in metodologije družbenih ved: dosežki in omejitve sociologije in drugih družbenih ved, razmerje med zbiranjem empiričnih podatkov in teorijo, specifični izzivi kvalitativnega in kvantitativnega pristopa.
- Kritično vrednotenje metodoloških pristopov znotraj različnih ciljev družboslovnega raziskovanja
- Sodobnejši pristopi v okviru posameznih metod in tehnik zbiranja in obdelave podatkov v družboslovju (anketa, intervju, opazovanje, analiza vsebine, eksperiment, sekundarna analiza podatkov).
- Spoznavanje vseh faz raziskovalnega procesa skozi praktično delo v okviru raziskovalnega projekta.

Content (Syllabus outline):

- Advanced issues in epistemology and methodology of social sciences: achievements and limitations of sociology and similar social sciences, relationship between theory and empirical data gathering, specific challenges of qualitative and quantitative approach.
- Critical examination of methodologies applied within different goals of social research;
- Contemporary approaches within specific methods and techniques of data gathering and analysis (survey, interview, observation, experiment, content analysis, secondary data analysis).
- Learning about all phases of the research process through active participation in a research project.

Temeljna literatura in viri / Readings:

1. Babbie, E. (2007): *The Basics of Social Research*. New York: Wadsworth Publishing.
2. Bryman, A. (2015). *Social Research Methods*. 5th Edition. Oxford: Oxford University Press.
3. Lavrič, M. (2017). *Študijsko gradivo za predmet Metode družboslovnega raziskovanja*. Maribor: Filozofska fakulteta.
4. Neuman, L.W. (2002). *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative approaches*. Boston: Pearson Education.
5. Ragin, C. (2007). *Družboslovno raziskovanje – Enotnost in raznolikost metode*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Cilji in kompetence:

Skozi kritično razpravo se študenti poglobljeno seznanijo z dosežki, težavami in posebnostmi znanstvenega raziskovanja na področju družboslovja.

Študenti pridobijo širok in kritičen pregled nad poljem družboslovnega raziskovanja.

Študenti se poglobljeno seznanijo s sodobnejšimi metodami in tehnikami zbiranja in obdelave podatkov v družboslovju.

Študenti razvijejo raziskovalne veščine in znanja skozi skupinsko delo v okviru raziskovalnega projekta.

Objectives and competences:

To acquaint students, through a critical debate, with achievements, problems and peculiarities of social sciences cognition, with basic techniques of sociological research of a quantitative and qualitative nature.

Students acquire a wide and critical view over the field of social science research.

Students acquire advanced knowledge about contemporary methods and techniques of data gathering and analysis.

Students develop their research skills through team work within a research project.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: • Študent ima širok in kritičen pregled na poljem družboslovnega raziskovanja.   • Študent pozna sodobne pristope in tehnike v družboslovnem raziskovanju   • Študent je sposoben sodelovati v raziskovalni skupini v okviru resnega raziskovalnega projekta.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Razvita sposobnost kritičnega in analitičnega mišljenja   • Sposobnost sodelovanja s skupinskim delu   • Sposobnost priprave in predstavitve strokovnih in znanstvenih poročil   • Sposobnost uporabe angleškega jezika v znanstvenem in strokovnem komuniciranju

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: • Student has a broad and critical overview of the social science research.   • Student is well acquainted with contemporary approaches and techniques within social sciences.   • Student is capable of active participation in teamwork within a serious research project.
Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability of critical and analytical thinking   • Ability to take active part in teamwork   • Ability of preparing and presenting expert and scientific reports.   • Ability to effectively communicate in English within scientific and expert communication

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda   • Diskusija   • Skupinsko raziskovalno delo   • Branje in razumevanje virov, tudi v angleškem jeziku

Learning and teaching methods:

• Frontal method   • Discussions   • Research work within a group   • Reading and comprehension of sources, also in English language.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Raziskovalni projekt • Pisni izpit	45 55	Type (examination, oral, coursework, project): • Research project • Written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAVRIČ, Miran. Pristop k merjenju razširjenosti novodobnih idej. <i>Anthropos (Ljublj.)</i>, 2002, letn. 34, št. 1/3, str. 231-242.   2. FLERE, Sergej, LAVRIČ, Miran. Operationalizing the civil religion concept at a cross-cultural level. <i>J. sci. study relig.</i>, 2007, vol. 46, iss. 4, str. 595-604.   3. FLERE, Sergej, LAVRIČ, Miran. On the validity of cross-cultural social studies using student samples. <i>Field methods</i>, nov. 2008, vol. 20, no. 4, str. 399-412.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.3 Multivariatne statistične analize z uporabo računalnika

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Multivariatne statistične analize z uporabo računalnika
Course title:	Advanced Statistical Methods

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	1.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15				45 (LV)	120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Tanja Gologranc

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Pozitivna ocena seminarske naloge je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Passing grade of seminar work is required for taking the written exam.

Vsebina:

Predmet je namenjen spoznavanju študentov z napredno raziskovalno metodologijo s katero se soočajo družboslovci. Obravnavana bodo ključna metodološka in analitična vprašanja. Predstavljene bodo kompleksnejše multivariatne metode, kot so diskriminantna analiza, proces razvrščanja v skupine, multivariatna analiza variance in multidimenzionalno skaliranje.

Content (Syllabus outline):

This course is designed to expose advanced students to diverse research methodologies commonly used by social scientists. Key methodological and analytical issues will be discussed in detail. Complex statistical methods of multivariate analysis such as discriminant function analysis, clustering process, multivariate analysis of variance and multidimensional scaling will be introduced.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Carmines, E.G., & Zeller, R.A. (1979). *Reliability and validity assessment*. (Vol. 17).
- Converse, J.M., & Presser, S. (1986). *Survey questions: Handcrafting the standardized questionnaire*. (Vol. 63).
- Hartwig, F., & Dearing, B. (1979). *Exploratory data analysis*. (Vol. 16).
- Jaccard, J., Turrisi, R., & Wan, C.K. (1990). *Interaction effects in multiple regression*. (Vol. 72).
- L. G. Grimm: Reading and Understanding Multivariate Statistics, American Psychological Association, 2004.

Cilji in kompetence:

- Cilj je seznaniti študente s kompleksnejšimi statističnimi metodami multivariatne analize, ki se uporabljajo v družboslovju.
- Razumevanje ključnih pojmov v okviru statističnih metod in družboslovnega raziskovanja, vključujoč aplikacijo različnih metod, merjenje, načrtovanje raziskovanja, osnovne in napredne raziskovalne metode.

Objectives and competences:

- Goal of the course is to acquaint the students with the complex statistical methods of multivariate analysis which are applied in social sciences.
- Understand key issues related to methods in the social and behavioral sciences, that include assessment/measurement, study design, basic and advanced analytic approaches.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
• Razumevanje in poznavanje obravnavanih kompleksnejših statističnih metod.   • Razumevanje in pravilna uporaba različnih metod multivariatne analize.   • Obvladanje ustrezne programske opreme za namene statističnega raziskovanja multivariatnih podatkov.   • Sposobnost znanstvene objektivnosti   • Metodološka in raziskovalna usposobljenost   • Interpretacija empirične evidence   • Povezovanje teoretskih perspektiv in njihovo umeščanje v empirično evidenco

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
• Understanding and knowledge of presented complex statistical methods.   • Understanding and correct application of different methods of multivariate analysis.   • Knowledge of using an appropriate software for statistical research of multivariate data.   • Scientific objectivity   • Methodological and research excellence   • Ability to adequately interpret empirical evidence.   • Ability of application and cross linking various theoretical perspectives with empirical evidence.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinski projekti/naloge

Learning and teaching methods:

Lectures, group research projects/assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
Raziskovalni projekt I	20%	Research Project 1
Raziskovalni projekt II	20%	Research Project 2
Raziskovalni projekt III	20%	Research Project 3
Seminarska naloga	20%	Final Paper
Pisni izpit	20%	Final Exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. ALCÓN, Liliana, BREŠAR, Boštjan, GOLOGRANC, Tanja, GUTIERREZ, Marisa, KRANER ŠUMENJAK, Tadeja, PETERIN, Iztok, TEPEH, Aleksandra. Toll convexity. <i>European journal of combinatorics</i>, 2015, vol. 46, str. 161-175. [COBISS.SI-ID 17270617].   2. GOLOGRANC, Tanja. Graphs with 4-Steiner convex balls. <i>Taiwanese journal of mathematics</i>, 2015, vol. 19, no. 5, str. 1325-1340. [COBISS.SI-ID 21627656].   3. BREŠAR, Boštjan, GOLOGRANC, Tanja, MILANIČ, Martin, RALL, Douglas F., RIZZI, Romeo. Dominating sequences in graphs. <i>Discrete Mathematics</i>, 2014, vol. 336, str. 22-36. [COBISS.SI-ID 17114457].   4. GOLOGRANC, Tanja. Tree-like partial Hamming graphs. <i>Discussiones mathematicae, Graph theory</i>, 2014, vol. 34, no. 1, str. 137-150. [COBISS.SI-ID 16868697].

5. BREŠAR, Boštjan, CHALOPIN, Jérémie, CHEPOI, Victor, GOLOGRANC, Tanja, OSAJDA, Damian. Bucolic complexes. *Advances in mathematics*, 2013, vol. 243, str. 127-167. [COBISS.SI-ID [16633177](#)].
6. BREŠAR, Boštjan, GOLOGRANC, Tanja. On a local 3-Steiner convexity. *European journal of combinatorics*, 2011, vol. 32, no. 8, str. 1222-1235. [COBISS.SI-ID [16079193](#)].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.4 Študije sodobne kulture

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Študije sodobne kulture
Course title:	Studies of modern culture

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	3.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. Božidar Kante

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovensko / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovensko / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Pozitivna ocena seminarske naloge s predstavitvijo in aktivne participacije je pogoj za pristop k ustnemu izpitu.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Passing grade of written seminar paper with oral presentation and active attendance is required for taking the oral exam.

Vsebina:

- Kaj je kultura: tri definicije kulture R. Williamsa;
- Ideologija kot ključen pojem v preučevanju kulture;
- Kultura kot oblika simbolnih form (C. Geertz);
- Multikulturalizem in liberalna teorija (ali obstajajo posebne pravice manjšinskih skupin?);
- Akulturacija, kulturna integracija in asimilacija;
- Identiteta, življenjski slog in subkulture;
- Študije primerov: vizualna kultura, popularna glasba, moda

Content (Syllabus outline):

- What is culture? Three definitions of culture proposed by R. Williams;
- Ideology as the crucial concept in the study of popular culture.
- Culture as a kind of symbolic form (C. Geertz);
- Multiculturalism and liberal theory (are there particular rights for the minority groups?);
- Acculturation, cultural integration and assimilation;
- Identity, lifestyles and subcultures;
- Case studies: visual culture, popular music, fashion studies

Temeljni literatura in viri / Readings:

Geertz, Clifford (1973): *The interpretation of cultures: selected essays*. New York: Basic Books.

Storey, John (ur.) (2009): *Cultural Theory and Popular Culture: A Reader*, 4. izd. Harlow: Pearson Education.

During, Simon (1999): *The Cultural Studies Reader*. 2. izd. London: Routledge.

Williams, Raymond (1980): *Problems in Materialism and Culture: Selected Essays*. London:Verso, 1980.

Shuker, Roy (1994): *Understanding Popular Music*. London: Routledge.

Cilji in kompetence:

Cilj kurza je vzgojiti kritične, samostojno misleče posameznike, zmožne

- zastavljati plodna raziskovalna vprašanja o področju sodobne kulture in v njej odkrivati teoretične in praktične raziskovalne probleme;
- jih jasno in natančno formulirati;
- poiskati in oceniti za njihovo rešitev

Objectives and competences:

The aim of the course is to educate critical, autonomous thinkers, capable of

- asking fruitful research questions about the domain of modern culture; identifying in it theoretical and practical research problems;
- formulating them clearly and precisely;
- finding out and assessing data, relevant to their solution;

relevantne informacije;

- z zadostno, reprezentativno, relevantno itn. evidenco podpreti predlagane odgovore in rešitve,
- se domisliti alternativnih rešitev, razlag in teorij;
- po potrebi pretresti njihove podmene, implikacije in praktične posledice in, končno, učinkovito in razumljivo s svojimi mislimi in spoznanji v obliki različnih vrst poročil seznaniti druge.

- supporting their answers and solutions with sufficient, relevant, representative, and so on evidence;
- thinking of alternative solutions, explanations and theories;
- questioning their assumptions, implications and/or practical consequences, and, finally, informing others about their ideas and findings efficiently and comprehensibly.

Predvideni študijski rezultati:

Po uspešnem dokončanju študija bodo študenti

- zmožni razumeti zgodovino in nastanek kulturnih študij in sociologijo moderne in postmoderne kulture kot akademskega področja (ključne teorije, temeljne študije itn.)
- zmožni izvesti teoretsko utemeljene analize medijskih tekstov in podob (študije primerov)

Intended learning outcomes:

On successful completion of the course, the student will:

- have an understanding of the history and formation of cultural studies and the sociology of modern and postmodern culture as an academic field (fundamental theories, landmark studies, etc.)
- be able to conduct theoretically-grounded analyses of media texts and images (case studies)

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja
Seminar
Obisk gledaliških, filmskih in glasbenih dogodkov

Learning and teaching methods:

Lecturing
Seminar work
Visit to theatrical performances, movies and musical events

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Ustni izpit	50%	Oral exam
Seminarska naloga	30%	Presentation of the student paper
Prisotnost v seminarju in udeležba v razpravah	20%	Attendance and participation in class

---

Reference nosilca / Lecturer's references:

KANTE, Božidar. Večkulturnost in vprašanje skupinskih pravic. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2015, letn. 19, št. 2/3, str. 5-18. [COBISS.SI-ID [22038536](#)]

KANTE, Božidar. *Filozofija umetnosti*. Ljubljana: Jutro, 2001. 256 str., ilustr. ISBN 961-6433-01-6. [COBISS.SI-ID [115327744](#)]

KANTE, Božidar. Intenca in umetnina. *Analiza*, ISSN 1408-2969, 2007, letn. 11, št. 1/2, str. 83-103. [COBISS.SI-ID [15745800](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.5 Medkulturna analiza družb

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrana poglavja iz medkulturne analize družb
Course title:	Advanced Charpters from Cross-Cultural Analisys of Societies

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	1.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Vesna V. Godina, docentka

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

1. Opredelitev neevropskih družb in njihove temeljne značilnosti
2. Razumevanje zgodovinskega spreminjanja neevropskih družb (evolucionistina razlaga, difuzionistične razlage, ostali pristopi)
3. Produkcija v neevropskih družbah
4. Družbena stratifikacija v neevropskih družbah
5. Revščina v neevropskih družbah
6. Socialne organizacije v neevropskih družbah
7. Družine in gospodinjstva v neevropskih družbah
8. Deviantnost in kriminaliteta v neevropskih družbah
9. Religija v neevropskih družbah
10. Moč, politika in država v neevropskih družbah
11. Spol in spolnost v neevropskih družbah
12. Socializacija v neevropskih družbah
13. Rasa, »etničnost« in nacionalnost v neevropskih družbah
14. Vprašanje meddružbenih socialnih univerzalij
15. Globalizacija kot problem neevropskih družb

Content (Syllabus outline):

1. Definition of noneuropean societies and their characteristics
2. Understanding of historical changing of noneuropean societies (evolutionistic explanation of noneuropean societies, other approaches)
3. Production of noneuropean societies
4. Social stratification in noneuropean societies
5. Poverty in noneuropean societies
6. Social organizations in noneuropean societies
7. Family and households in noneuropean societies
8. Deviancy and criminality in noneuropean societies
9. Religion in noneuropean societies
10. Power, politics and state in noneuropean societies
11. Sex and sexuality in noneuropean societies
12. Socialization in noneuropean societies
13. Race, »ethnicity« and nationality in noneuropean societies
14. Question of intersocietal social universalities
15. Globalization as a problem of noneuropean societies

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Eriksen, T.H. (2001): Small Places, Large Issues. London:Pluto Press.
2. Kuper, A. (2005) The Reinvention of Primitive Society, London, New York: Routledge.
1. Mair, Lucy (1992): An Introduction to Social Anthropology. Oxford:Clarendon Press.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je seznaniti študente z osnovnimi značilnostmi socialne strukture in temeljnimi socialnimi procesi v neevropskih družbah. Poudarek bo dan dvojemu:

- deskriptivni predstavitvi značilnosti in posebnosti neevropskih družbenih ustrojev;
- in primerjalni analizi (med različnimi neevropskimi družbami, med evropskimi in neevropskimi družbami) teh istih značilnosti na drugi strani.

Objectives and competences:

The main goal of the subject is to introduce the basic characteristics of social structure and basic social processes in noneuropean societies.

Particular emphasis is on:

- descriptive presentation of characteristics and particularities in noneuropean societies
- comparative analysis (between different noneuropean societies, european and noneuropean societies) and their characteristics.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti si bodo pridobili: • poznavanje in razumevanje temeljnih znanj o značilnosti socialnih struktur neevropskih družb;   • poznavanje in razumevanje temeljnih socialnih institucij neevropskih družb;   • poznavanje in razumevanje osnovnih značilnosti socialnih procesov v neevropskih družbah;   • znanje o posebnostih socialnih struktur in socialnih procesov v neevropskih družbah;   • študent se bo s pridobljenim znanjem usposobil za analizo družbenih procesov v neevropskih družbah;   • študenti bodo presegli evropocentrizem v razumevanju in vrednotenju družbenih institucij in procesov;   • študenti bodo zmožni primerjalne medkulturne analize socialnih institucij in procesov.   Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost primerjalnega razumevanja družbenih pojavov in procesov med evropskimi družbami in med evropskimi in neevropskimi družbami;   • zmožnost analize družbe in družbenih pojavov iz zornega kota različnih družb;   • preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju družbe in družbenih pojavov;   • poznavanje temeljnih znanj o socialnih strukturah, socialnih institucijah in socialnih procesih neevropskih družb;   • usposobljenost za analizo družbenih procesov v neevropskih družbah;   • zmožnost primerjalnega medkulturnega proučevanja družbenih pojavov in procesov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: • of basic characteristics of social structures of noneuropean societies;   • of basic social institutions in noneuropean societies;   • of basic characteristics of social processes in noneuropean societies;   • of particularities of social structures and social processes in noneuropean societies;   • ability to analyze social processes in noneuropean societies;   • students will overcome europocentric view in understanding and evaluating social institutions and processes;   • students will be able to perform comparative cross-culture analysis of social institutions and processes.   Transferable/Key Skills and other attributes: • comparative understanding of social phenomena between european societies and between european and noneuropean societies;   • ability to analyse societies and social phenomena from the view point of different societies   • overcoming of europocentric approach in understanding societies and social phenomena   • knowledge about basic social structures, social institutions and social processes in non-european societies;   • ability to analyze social processes in non-european societies;   • ability to compare inter-cultural social phenomena and processes.

Metode poučevanja in učenja:

• predavanja;   • delo v skupinah;   • delo s teksti.

Learning and teaching methods:

• lectures;   • group work;   • work on text

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
• naloge, povezane s predelavo tekstov za predavanja in vaje; • pisni izpit z ustnim zagovorom.	30 70	• assignments connected to textwork for lectures and and tutorial • written exam with oral defence.

Reference nosilca / Lecturer's references:

107.GODINA, Vesna V. Zakaj so občine ključne? : o pomenu lokalne ravni v slovenski socialni organizaciji. V: CERKVENIK, Stanka (ur.), ROJNIK, Enisa (ur.). *1. kongres slovenskih občin, 16.-17. maj 2017, Podčetrtek, Kongresni center Olimia*. Ljubljana: Inštitut za javne službe; Maribor: Skupnost občin Slovenije; Koper: Združenje mestnih občin Slovenije. 2017, str. 15-31. [COBISS.SI-ID [23475464](#)]

24. GODINA, Vesna V. Kulturno antropološki argumenti za uvajanje ekonomske demokracije v Sloveniji. *Ekonomska demokracija : strokovno informativna revija za delavske predstavnike in menedžerje v sodobnem podjetju*, ISSN 1855-8259, 2016, let. 20, št. 2, str. 5-10. [COBISS.SI-ID [60538466](#)]

138. GODINA, Vesna V. Antropološki razlogi za uvajanje ekonomske demokracije v Sloveniji. V: MULEJ, Matjaž (ur.), MERHAR, Viljem (ur.), ŽAKELJ, Viktor (ur.). *Nehajte sovražiti svoje otroke in vnuke. Knj. 1, Družbenoekonomski okvir in osebne lastnosti družbeno odgovornih*, (Knjižna zbirka Frontier, 096), (Zbirka Družbena odgovornost). Maribor: Kulturni center: IRDO, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti. 2016, str. 232-251. [COBISS.SI-ID [22851848](#)]

109. GODINA, Vesna V. Družbeno odgovorno vodenje podjetij v antropološki perspektivi. Ali: zakaj je za razumevanje tega, kaj je družbeno odgovorno vodenje podjetij, treba poznati zgodovinsko vzpostavljeni socialni in kulturni kontekst?. V: CERKVENIK, Stanka (ur.), ROJNIK, Enisa (ur.). *Zbornik 5. problemske konference komunalnega gospodarstva*. Ljubljana: GZS, Zbornica komunalnega gospodarstva. 2015, str. 39-50. [COBISS.SI-ID [21765896](#)]

1.GODINA, Vesna V. "Čista havajska kri" kot merilo oblikovanja skupine havajskih staroselcev. *Traditiones : zbornik Inštituta za slovensko narodopisje*, ISSN 0352-0447, 2013, letn. 42, št. 1, str. 45-69. http://isn.zrc-sazu.si/files/file/Traditiones/Traditiones_42_1_separati/47_pdfsam_Traditiones_42_1_web.pdf, doi: [10.3986&Traditio2013420103](https://doi.org/10.3986/Traditio2013420103). [COBISS.SI-ID [36485677](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.6 Aplikativna socialna psihologija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Aplikativna socialna psihologija

Course title: Applied social psychology

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	poletni
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	Spring

Vrsta predmeta / Course type

obvezni / obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15	15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Musil

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Prerequisites for attending the course:

None.

Prerequisites for completing the course:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Vsebina:

- Uporabna področja sodobne socialne psihologije s poudarkom na družbenih vprašanjih v navezavi na ekonomijo, zdravje, pravo, okolje, promet, politiko, izobraževanje, medije, nasilje in migracije.
- Metodološki pristopi v sodobni uporabni socialni psihologiji.

Content (Syllabus outline):

- Applied perspectives in contemporary social psychology with focus on social issues, e.g. economics, health, law, environment, traffic, politics, education, media, violence and migration.
- Methodological approaches in contemporary applied social psychology.

Temeljna literatura in viri / Readings:

Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2013). *Social Psychology* (8th ed.). New Jersey, USA: Pearson Education, Inc.

Brewer, M.B., & Hewstone, M. (2004). *Applied Social Psychology*. Oxford: Wiley-Blackwell.

Schneider, F. W., Gruman, J. A., & Coutts, L. M. (2012). *Applied Social Psychology: Understanding and Addressing Social and Practical Problems* (2nd Ed.). USA: Sage Publications, Inc.

Semin, G.R., & Fiedler, K. (1996). *Applied social psychology*. London: Sage Publications.

Steg, L., Buunk, A. P., & Rothengatter, T. (2008). *Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Problems*. Cambridge: Cambridge University Press.

Cilji in kompetence:

Študentke in študenti dobijo pregled nad sodobnimi področji uporabne socialne psihologije in njihovimi značilnostmi. Razširijo poznavanje socialnopsiholoških pojmov in pojmovanje ter njihovo uporabo v vprašanjih vsakdanjega življenja. Usmerijo se na aplikativne vidike psiholoških in socialnopsiholoških pristopov.

Objectives and competences:

Students acquire review over the contemporary perspectives in applied social psychology and its characteristics. They expand their knowledge in sociopsychological concepts and conceptualisations and connect them with issues in everyday life. They direct in applicative perspectives of psychological and sociopsychological approaches.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- poznavanje in razumevanje uporabe dognanj sodobne socialne psihologije in njenih uporabnih področjih;
- povezava z drugimi znanstvenimi disciplinami v kontekstu soočanja z aktualnimi družbenimi vprašanji;

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

- understanding the application of contemporary social-psychological findings and its applied approaches;
- connection with other scientific disciplines in context of current social issues exploration;

• praktična uporaba socialnopsihološke metodologije. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • sposobnost kritične presoje znanstvenih in strokovnih spoznanj pristopov sodobne uporabne socialne psihologije; • sposobnost kritične uporabe znanstvenih in strokovnih spoznanj pristopov sodobne uporabne socialne psihologije; • sposobnost povezave znanstvenih in strokovnih spoznanj pristopov sodobne uporabne socialne psihologije z drugimi sorodnimi znanstvenimi disciplinami; • usmerjanje v interdisciplinarno družboslovno raziskovanje; • pripravljenost za trajno strokovno izpopolnjevanje.	• practical use of sociopsychological methodology. Transferable/Key Skills and other attributes: • the ability of critical judgement of scientific and professional findings of contemporary applied social psychology; • the ability of critical use of scientific and professional findings of contemporary applied social psychology; • the ability of making connections of scientific and professional findings of contemporary applied social psychology with other related scientific disciplines; • directing to interdisciplinarian research in social sciences; • readiness for life-long professional training.

Metode poučevanja in učenja:

• Interaktivna predavanja   • Aktivno skupinsko delo   • Samostojno delo študentov   Metoda dela: • Razlaga   • Razgovor   • Obravnava študijskih primerov   • Delo z besedilom   • Multimedijske predstavitve

Learning and teaching methods:

• Interactive frontal method   • Active group work   • Individual work   Methods of teaching: • Explanation   • Discussion   • Case studies   • Work with the literature   • Multimedia presentations

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	10	Written exam
Projekt	90	Project

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. MUSIL, Bojan. <i>Sociokulturna psihologija</i>, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 70). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2010. 157 str. ISBN 978-961-6656-48-1. [COBISS.SI-ID 65497857]   2. MUSIL, Bojan. Interdisciplinarni in medkulturni pristopi v (socialni) psihologiji. <i>Anthropos (Ljublj.)</i>, 2004, letn. 36, št. 1/4, str. 167-182. [COBISS.SI-ID 14077192]   3. MUSIL, Bojan, RUS, Velko S., MUSEK, Janek. The Rokeach Value Survey in comparative study of Japanese and Slovenian students : towards the underlying structure. <i>Stud. psychol.</i>, 2009, vol. 51, no. 1, str. 53-68.

[COBISS.SI-ID [16722184](#)]

4. FLERE, Sergej, TAVČAR KRAJNC, Marina, KLANJŠEK, Rudi, MUSIL, Bojan, KIRBIŠ, Andrej. Cultural capital and intellectual ability as predictors of scholastic achievement : a study of Slovenian secondary school students. *Br. j. sociol. educ.*, 2010, vol. 31, iss. 1, str. 47-58, doi: [10.1080/01425690903385428](https://doi.org/10.1080/01425690903385428). [COBISS.SI-ID [17327368](#)]

5. MUSIL, Bojan. Študije vrednot v medkulturnem raziskovanju. V: FIŠTRAVEC, Andrej (ur.), NATERER, Andrej (ur.). *Subkulture : prispevki za kritiko in analizo družbenih gibanj*, (Frontier, 020; 024; 027; 033; 042; 047). Maribor: Subkulturni azil, 2002-<2010>, zv. 6/7, str. 132-170, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [16099080](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.7 Sociologija izobraževanja

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sociologija izobraževanja
Course title:	Sociology of education

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	2.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type:

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15		150	180	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures: Vaje / Tutorial:	Slovenščina/Slovene Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Mejniki v razvoju tradicionalne sociologije izobraževanja.
- "Sodobna" sociologija izobraževanja.
- Teoretična izhodišča pomembna za razumevanje znanja.
- Znanje in šolsko znanje.
- Znanje in mediji.
- Avtoritarnost znanja. Družbena moč in znanje.
- Mednarodne raziskave znanja.
- Družba znanja kot ideološki konstrukt.
- Družbena konstrukcija realnosti
- Globalizacija izobraževanja.
- Izobraževanje, socialni, kulturni in ekonomski kapital
- Izobraževanje in družbena neenakost.
- Izobraževanje v procesu družbene gibljivosti.
- Pravičnost v izobraževanju.
- Sodobne izobraževalne politike.

Content (Syllabus outline):

- Milestones in the development of traditional sociology of education and sociology of knowledge.
- "New" sociology of education.
- Theoretical backgrounds for understanding knowledge.
- Knowledge and school knowledge.
- Knowledge and Media.
- Authoritativeness of knowledge. Social power and knowledge.
- International large-scale student assessments
- Knowledge-based societies as ideological construct.
- Social construction of reality.
- Globalization of education.
- Education, social, cultural and economic capital
- Education and social inequality.
- Education in the process of social mobility.
- Equity in education.
- Contemporary educational policies.

Temeljna literatura in viri / Readings:

- Apple, M.W., Ball, S. & Gandin, L. A. (Ed.)(2010). The Routledge International Handbook of the Sociology of Education. London: Routledge.
- Barle, A. in Goriup, J.(2006). Poglavja iz sociologije vzgoje in izobraževanja: Pregled sodobnih socioloških študij, perspektiv in konceptov. Koper: Fakulteta za management.
- Barle, A., Trunk Širca, N. in Lesjak, D. (2008). Družba znanja: Izzivi izobraževanja v 21. stoletju. Koper: Fakulteta za management.
- Berger, L.P. in Luckmann, T. (1988). Družbena konstrukcija realnosti : razprava iz sociologije znanja. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Downes, P. (2014). Access to Education in Europe. New York: Springer.
- Durkheim, E. (2009). Vzgoja in sociologija. Ljubljana: Krtina.
- Gaber, S. in Marjanovič Umek, L. (2009). Študije primerjalne neenakosti. Ljubljana: Pedagoška fakulteta in Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- Hallinan, M.T. (2011). Frontiers in Sociology of Education. New York: Springer.
- Klemenčič, E. (2012). Globalizacija edukacije: Ljubljana: i2.
- Young, M.F.D. (Ed.) (2012). Knowledge and Control: New Directions for the Sociology of Education. London: Macmillan.

Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere bo sproti opozarjala nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji in kompetence:

Cilji in vsebina predmeta, ki zajemajo teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja izobraževanja, v svoji zastavitvi zahtevajo kombinacijo sociološke sistematike in problemskega pristopa.

- Razumevanje osnovnih konceptov na področju sociologije izobraževanja
- Identificiranje socioloških vidikov znanja.
- Razumevanje vloge znanja v sodobni družbi.
- Kritično vrednotenje koncepta družbe znanja in sorodnih konceptov.
- Razlikovanje med znanjem in šolskim znanjem.
- Razumevanje realnosti kot družbene konstrukcije.
- Poznavanje procesa globalizacije izobraževanja.
- Spoznavanje in razumevanje aktualnih tem na področju sociologije izobraževanja.
- Razumevanje pomenov različnih dejavnikov pri prenosu znanja.
- Poznavanje mednarodnih raziskav znanja in področja tovrstnega raziskovanja.

Objectives and competences:

Goals, aims and the contents, which include theoretical conceptualisation of sociological comprehension of education, demand for combination of sociological systematic and problem approach.

- Understanding the basic concepts in the field of sociology of education.
- Identify the sociological aspects of knowledge.
- Understanding the role of knowledge in contemporary society.
- Critical evaluation of the concept of the knowledge society and related concepts.
- Distinction between knowledge and school knowledge.
- Understand reality as a social construction.
- Understanding the globalization of knowledge.
- Recognize and understand important topics in the field of sociology of education.
- Understanding the importance of the various agents in the transfer of knowledge.
- Knowing the international largescale assessments and topics of those research projects.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentu omogoča, da se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb v postmoderne družbi, ki se odražajo na spremembi izobraževalnih procesov.

Študenti se usposobijo za poglobljeno razumevanje sociološkega pogleda na izobraževanje in znanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Enables the student to be able to recognize structural changes in post-modern society, which reflex on changes in the field of educational system.

Students are trained in depth understanding the sociological view of education and knowledge.

Študenti razumejo in kritično vrednotijo koncept družbe znanja in vlogo znanja. Študenti so seznanjeni z najbolj odmevnimi in najnovejšimi raziskavami na področju sociologije izobraževanja. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - Sposobnost prepoznavanja dognanj sociologije izobraževanja v kontekstu soočanja z aktualnimi družbenimi vprašanji. - Sposobnost kritične presoje in uporabe znanstvenih in strokovnih spoznanj s področja izobraževanja. - Usmerjenost v interdisciplinarno družboslovne raziskovanje.	Student understand and critically evaluate the concept of the knowledge society and the role of knowledge. Students are acquainted with the most recent and most recent research in the field of sociology of education. Transferable/Key Skills and other attributes: - The ability to recognize the findings of sociology of education in the context of dealing with current social issues. - The ability of critical judgement and use of scientific and professional findings of sociology of education. - Directing to interdisciplinarian research in social sciences.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja   - Projektno delo   - Individualna in skupinska diskusija   - Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

- Lectures   - Project work   - Individual and group discussions   - Reading and comprehension of sources

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) - Prisotnost in aktivna participacija na seminarskih vajah - Pisna naloga in predstavitev - Pisni izpit (mora biti ocenjen pozitivno)	20 % 20 % 60 %	Type (examination, oral, coursework, project): - Attendance and active participation during seminars; - Writan paper and presentation; - Written exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. CUPAR, T. in LAHE, D.(2019). Izobraževanje. V: NATERER, Andrej, et al. Slovenska Mladina 2018/2019. Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung, str. 43–48.

2. LAHE, D. in GORIUP, J. (2017). The role of knowledge about aging in creating young peoples attitudes to elderly. *Šolsko polje*, XVIII (1-2), 91–106.

3. KIRBIŠ, Andrej, LAMOT, Monika, TAVČAR KRAJNC, Marina, LAHE, Danijela, CUPAR, Tina, VEZJAK, Boris, JAVORNIK KREČIČ, Marija. Dejavniki kulturne participacije in njen pomen za šolsko uspešnost mladih v Sloveniji. V: ŽAGAR, Igor Ž. (ur.), MLEKUŽ, Ana (ur.). *Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju : [večavtorska znanstvena monografija]*, (Digitalna knjižnica, Dissertationes, 27). Ljubljana: Pedagoški inštitut. 2019, str. 115-131, 145-146, tabele.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.8 Religija, družba posameznik

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Religija, družba, posameznik

Course title: Religion, society, individual

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	2.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15	15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Miran Lavrič, docent

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Religija v sodobnem času: sekularizacija, novodobna duhovnost, fundamentalizem
- Pristopi k raziskovanju religioznosti posameznika.
- Psihološki temelji religioznosti.
- Religioznost in socializacija.
- Značilnosti in interpretacije verskih izkustev.
- Religioznost skozi življenjski cikel posameznika.
- Religija in (duševno) zdravje.
- Razmerje med religijo in politiko
- primerjalna analiza pomembnejših verskih tradicij iz sociološkega, psihološkega in politološkega zornega kota

Content (Syllabus outline):

- Religion at present time: secularization, new age spirituality and fundamentalism
- Psychological foundations of religiosity.
- Religiosity and socialization.
- Typologies of religiosity.
- Religiosity over the life span.
- Characteristics and interpretations of religious experiences.
- Religion and (mental) health.
- Relationship between religion and politics
- Comparative analyses of world's most important religious traditions from the point of view of Sociology, Psychology and Politology.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Flere (2005): *Religija, družba, posameznik*, Maribor: Pef.

Smrke, Marjan (2000): *Svetovne religije*. Ljubljana: FDV .

Hood, R. W. Jr , Spilka, B, Hunsenberg, B. in Gorusch, R. (1996): *The Psychology of Religion; An Empirical Approach*. New York: Guilford Press.

Lavrič, M. (2016): *Gradivo za predmet Religija, družba, posameznik*. Maribor: Filozofska fakulteta.

Radeljić, B. and Topić, M. (2015). *Religion in the Post-Yugoslav Context*. N. Y.: Lexington, Rowman and Littlefield Group.

Ramet, P.S. (2014): *Religion and Politics in Post-Socialist Central and Southeastern Europe*. Palgrave Macmillan.

Wulff, D. M. (1991): *Psychology of Religion*. New York: John Wiley & Sons.

Cilji in kompetence:

- Seznanitev s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju psihologije religije
- Razumevanje osebne pogojenosti religioznosti
- Razumevanje psiholoških funkcij religioznosti
- Seznanitev z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami
- Razumevanje kompleksnosti razmerja med religijo in politika na konkretnih primerih
- Sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo.

Objectives and competences:

- Acquaintance with basic theoretical perspectives within the psychology of religion
- Understanding personal backgrounds of religiosity
- Understanding psychological functions of religiosity
- Acquaintance with world's most important religious traditions
- Understanding the complexity of relationship between religion and politics on concrete examples
- Ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity.

Predvideni študijski rezultati:**Intended learning outcomes:**

Znanje in razumevanje: • Študent poglobljeno razume vlogo religije v sodobni družbi. • Študent je sposoben kritične razprave o religijskih pojavih s kombiniranjem socioloških, psiholoških in politoloških pristopov.	Knowledge and Understanding: • Student has a deeper understanding of the role of religion in contemporary society. • Student is capable of critical debate about religious phenomena through a combination of sociological, psychological and political approaches.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost opravljanja nalog v pojasnjevanju religije, vrst religij v sodobnem času. • Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo raziskovalnih metod, uporaba IT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti, vključno z obvladovanje angleščine.	Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to carry out tasks in explanation and illumination of religion, types of religion in the contemporary era. • Capability of individual research and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills, including the use of English language.

Metode poučevanja in učenja:

• Predavanja, seminarji, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

• Lectures, seminars, reading and comprehension of sources, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt). • Aktivno sodelovanje na seminarjih • Seminarska naloga • Pisni izpit	20% 20% 60%	Type (examination, oral, coursework, project): • Active participaton within seminars • Written paper • Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAVRIČ, Miran. Sodobne aplikacije teorije racionalne izbire na področju sociologije religije. <i>Družbosl. razpr. (Tisk. izd.)</i>. [Tiskana izd.], dec. 2007, letn. 23, št. 56, str. 39-55.   2. LAVRIČ, Miran, FLERE, Sergej. The role of culture in the relationship between religiosity and psychological well-being. <i>J. relig. health</i>, 2008, vol. 47, no. 2, str. 164-175.   3. LAVRIČ, Miran, FLERE, Sergej. Teoretična umestitev pristopa sodobne evlucijske psihologije k religiji. <i>Anthropos (Ljublj.)</i>, 2007, letn. 39, št. 3/4, str. 12-21.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.9 Politika in družbena sprememba

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Politika in družbena sprememba
Course title:	Politics and social change

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	2.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Andrej Kirbiš, docent

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovenski/ Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Pozitivna ocena seminarske naloge s predstavitvijo in pozitivna ocena aktivne participacije sta pogoja za pristop k pisnemu izpitu.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Passing grade of written seminar paper with oral presentation and a passing grade of active attendance is required for taking the written exam.

Vsebina:

- Vprašanje legitimnosti političnih sistemov
- Populistična in ekstremistična gibanja v sodobnih družbah
- Elite, interesne skupine in državljani
- Vloga politične participacije v demokratičnih družbah (oblike, dejavniki in posledice)
- Politika, mediji in državljani
- Politična kultura
- Neformalne mreže, institucije, korupcija in klientelizem
- Družbena pogojenost izražanja družbenih in političnih preferenc
- Kriteriji demokratičnosti in tipologija političnih sistemov
- Evropska unija in družbena sprememba
- Slovenska družba, družbena sprememba in politika
- teoretične perspektive razlage politike
- klimatske spremembe kot dejavnik družbeno-političnih sprememb

Content (Syllabus outline):

- The question of the legitimacy of political systems
- Populist and extremist movements in contemporary societies
- Elite, interest groups and citizens
- The role of political participation in democratic societies (forms, determinants and consequences)
- Political culture
- Politics, the media and citizens
- Informal networks, institutions, corruption and clientelism
- Social context as a determinant of expressing social and political preferences
- Criteria of democratic functioning and typology of political systems
- European Union and social change
- Slovenian society, social change and politics
- theoretical perspectives on politics
- climate change as a driver of social and political change

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Orum, Anthony, A. in Dale, John G. (2008): Political Sociology: Power and Participation in the Modern World (5th Edition). Oxford: Oxford University Press.

Welzel, C. (2013): Freedom Rising: Human Empowerment and the Quest for Emancipation. Cambridge: Cambridge University Press.

Dalton, R. in Welzel, C. (2014): The Civic Culture Transformed. Cambridge: Cambridge University Press.

Welzel, C., Alexander, A. C., Klasen, S. (2017). The Cool Water Effect: Civilization's Turn into Human Empowerment.

Kirbiš, A. (2017): Politična kultura v postjugoslovanskih družbah. Maribor: Kulturni center.

Schumaker, P. (2008). From Ideologies to Public Philosophies: An Introduction to Political Theory. Malden (UK): Blackwell Publishing.

Drugi teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:

Študentke in študentje se seznanijo s specifično političnega življenja v okviru širših družbenih pojavov. Razširijo poznavanje družbene pogojenosti in spremenljivosti političnega življenja, poznavanje političnosocioloških pojmov ter njihovo uporabo v vprašanih vsakdanjega življenja v okviru lokalne, državne in evropske politične skupnosti. Usmerijo se na aplikativne vidike političnosocioloških pristopov pojasnjevanje političnega življenja in družbene spremembe v sodobnih družbah.

Objectives and competences:

Students acquaint themselves with the specificity of political life within the framework of wider social phenomena. They widen their understanding of social conditionality and fluidity of political life, understanding of political and sociological concepts and their use in issues of everyday life at the local level, state level and at the level of the European political community. They focus on applicative aspects of political and sociological approaches to explaining political life and social change in contemporary societies.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

Študenti poznajo temeljne družbenopolitične procese, doumejo pomen in primerjalno analizirajo legitimnost političnih sistemov, kritično presojujejo dejavnike in posledice populističnih in ekstremističnih gibanj v sodobnih družbah, presojujejo o porazdelitvi virov med elitami, interesnimi skupinami in državljani, razumejo pomen politične participacije (oblike, dejavnike in posledice), vlogo medijev in kritično presojujejo o pojmu državljanske politične apatičnosti in alienacije. Reflektirajo funkcije in posledice neformalnih mrež in institucij, korupcije in klientelizma v sodobnih družbah. Analizirajo temeljne političnosociološke kategorije in aktualne družbeno-politične dogodke in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah; zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti, spremljanje in poznavanje aktualnih družbeno-političnih dogodkov v Sloveniji in v svetu

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

The students are familiarized with fundamental socio-political processes and comparatively analyse the legitimacy of political systems, critically assess the determinants and consequences of populist and extremist movements in contemporary societies, assess the distribution of resources among elites, interest groups and citizens, understand the role of political participation (forms, determinants and consequences) and media, and critically examine the notion of citizen's political apathy and alienation. They reflect on the functions and consequences of informal networks and institutions, corruption and clientelism in modern societies. They analyse basic socio-political categories and current socio-political events and reflect upon them in guided discussion and written forms; they collect and use information, have the ability to process them in analytical fashion and connect them with social reality. They evaluate the congruity of theoretical concepts and life processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills, following and the knowledge of current socio-political events in Slovenia and in the world

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje

Learning and teaching methods:

Lectures, tutorials, reading and comprehension of sources, individual work, project work, reflexive teaching/learning

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Pisna seminarska naloga s predstavitvijo	25 %	Written seminar paper and oral presentation
Aktivna participacija na predavanjih in seminarskih vajah	25 %	Active attendance during lectures and tutorials
Pisni izpit	50 %	Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Kirbiš, A. in Flere, S. (2017): Political culture in the Yugoslav successor states. V: S. P. Ramet, C. M. Hassenstab in O. Listhaug (Ur.). Building Democracy in the Yugoslav Successor States: Accomplishments, Setbacks, and Challenges since 1990, str. 108–134. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Kirbiš, A., Flere, S., Friš, D., Tavčar Krajnc, M., Cupar, T. (2017): Predictors of Conventional, Protest, and Civic Participation among Slovenian Youth: A Test of the Civic Voluntarism Model. *International Journal of Sociology*, 47: 182–207.
3. Kirbiš, A. in Flere, S. (2017): "Yes to democracy, but this is not what we had in mind!" Satisfaction with democracy among post-Yugoslav youth from 2008 onward and the functioning of existing democratic institutions. V: M. Harring in K. Hurrelmann (Ur.): Growing up in times of crisis. Life situations and political attitudes of adolescents in Southern/Eastern Europe and North Africa. New York: Springer US.
4. Kirbiš, A. (2017): *Politična kultura v postjugoslovanskih družbah*. Maribor: Kulturni center.
5. Kirbiš, A. (2013): Political participation and non-democratic political culture in Western Europe, East-Central Europe and post-Yugoslav countries. V: Demetriou, K. N. (Ur.), *Political Participation in the European Union (Democracy in Transition Series)*, 225-251. Berlin: Springer Berlin Heidelberg.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.10 Sociološki vidiki globalizacije

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sociološki vidiki globalizacije
Course title:	Sociological Perspectives on Globalisation

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		1.	2.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Rudi Klanjšek, docent

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Študent na gradi na razumevanju procesa globalizacije, tj. »življenja prek razdalj« preko preučitve temeljnih teoretskih pristopov. Soočeni so s problemom definicije samega koncepta in dilemami, ki se tozadevno pojavljajo.

Preučujejo in spoznavajo pojme kot so:

- kapitalistični svetovni sistem,
- svetovna družba tveganja,
- glokalizacija,
- globalna kultura,
- globalna ekonomija
- svetovna politika

Content (Syllabus outline):

Students are encouraged to deepen their understanding of what is widely known under the often used and misused term of globalization. They are confronted with problems that surround the definition of the term.

Students study and examine following concepts/ideas that can be located in the realms of:

- capitalistic world order
- world risk society
- global culture
- global economy
- global politics

Temeljni literatura in viri / Readings:

- 1) Beck, Ulrich. 2003. Kaj je globalizacija? : zmote globalizma - odgovori na globalizacijo. Ljubljana: Krtina.
- 2) Svetličič, Marjan. 2004. Globalizacija in neenakomeren razvoj v svetu. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- 3) Mlinar, Zdravko. 1994. Individuacija in globalizacija v prostoru. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Dodatni viri:

- 4) Martin Hans-Peter, Schumann Harald. 1997. Pasti globalizacije. Ljubljana: Co Libri.
- 5) Soros, George. 1999. Kriza globalnega kapitalizma. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- 6) Bauman, Zygmunt. 2002. **Tekoča moderna**, Ljubljana: *cf.
- 7) Held, David, McGrew, Anthony. 2002. Globalization/Anti-Globalization. Cambridge: Polity.

Cilji in kompetence:

- Seznaniti študente z osnovnimi družboslovnimi in sociološkimi teoretičnimi stališči in pojmi, ki se pojavljajo znotraj globalizacijskega diskurza.
- Ozavestiti študente o globalnih problemih, ki zahtevajo nadnacionalno sodelovanje in napore (revščina, kriminal, onesnaženje, izčrpanje naravnih virov).

Objectives and competences:

- To acquaint students with basic social and sociological perspectives and terms that are most frequently brought up and discussed inside the globalization discourse.
- Build and strengthen student awareness of global problems that require transnational cooperation and efforts (poverty, criminal, degradation of environment and depletion natural resources).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: • Seznanjen in razume: ○ značaj sodobne, globalne družbe,   ○ procese, ki jo oblikujejo,   ○ probleme in dileme, ki so se pojavili in s katerimi se globalna družba sooča   Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojetanja družbenih sprememb, njenih vzorcev in svetovnih trendov.   • Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: • Knows and understands: ○ Character of the global society   ○ Processes that shape it   ○ Problems and dilemmas that surfaced with the coming of a "global village".   Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to comprehend the idea of social change, its pattern and consequences of current world trends.   • Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives in a global village, to have critical stance to different views.

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda   • A/V prezentacije   • Skupinsko delo – diskusije   • Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

• Frontal method   • A/V presentations   • Work in groups – group discussions   • Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloga, projekt)	Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project)
• Aktivna participacija in seminarsko delo	25	• Active participation and seminar work • Written paper • Written examination
• Pisna naloga	25	
• Pisni izpit	50	

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Klanjšek, Rudi 2007. Pogledi Na Družbeno Spremembo. Maribor: Slavistično Društvo, Zora 52.
2. Klanjšek, Rudi. 2003. Ulrich Beck:Kaj Je Globalizacija: Zmote Globalizma - Odgovori Na Globalizacijo : Založba Krtina, Knjižna Zbirka Krt, Ljubljana 2003, Str. 206, 3.4000,00 Sit. *Teor. Praksa*, Sept./Dec. 2004, Letn. 41, Št. 5/6
3. Klanjšek, Rudi, Kirbiš, Andrej. 2008. Koliko Smo Slovenci Zadovoljni S Svojim Življenjem? : Meddržavna Primerjalna Analiza. *Teor. Praksa*, Maj-Avg. 2008, Letn. 45, Št. 3/4, Str. 383-407.
4. Flere, Sergej; Klanjšek, Rudi. 2009. Social Status And Religiosity In Christian Europe.: Source: European Societies. Volume: 11 Issue: 4 Pages: 583-602.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.11 Sociologija zdravja in bolezni

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Sociologija zdravja in bolezni

Course title: Sociology of health and illness

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	2.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	2.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Andrej KIRBIŠ

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Pozitivna ocena seminarske naloge s predstavitvijo, pisne raziskovalne naloge in aktivne participacije je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

Prerequisites for acceding the course:

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Passing grade of written seminar paper with oral presentation, written research paper and active attendance is required for taking the written exam.

Vsebina:

Sociološki pristopi pri raziskovanju zdravja, bolezni in z zdravjem povezanih vedenj (zdravstvenih (življenjskih) stilov)

Družbena konstrukcija zdravja in bolezni, biomedicinski in alternativni modeli zdravja

Koncept medikalizacije

Foucaultovsko razumevanje medicinskega znanja in prakse kot oblike družbenega nadzora in discipliniranja

Vloga bolnika po Parsons in kritike

Dimenzije bolezni

Subjektivni in objektivni kazalniki zdravja mladih in odraslih v Sloveniji in Evropi

Družbeni dejavniki zdravja in razlage družbenih neenakosti v zdravju in z zdravjem povezanih vedenj

Socioekonomski status kot temeljni dejavnik neenakosti v zdravju

Dohodkovne neenakosti in zdravstveni izidi v sodobnih družbah

Duševno zdravje in stigma

Kritični pogled na koncept zdravih življenjskih slogov in družbena strukturiranost le-teh

Družbena pogojenost odnosov med zdravstvenimi (življenjskimi) slogi (kajenje, prehrana, telesna dejavnost, alkohol idr.) in zdravstvenimi izidi

Epidemiološka tranzicija, demografske spremembe in sociološke teorije staranja

Content (Syllabus outline):

The sociological approach to the study of health, illness and health-related behaviours (health lifestyles)

Social construction of health and disease, biomedical and alternative models of health

The concept of medicalization

Foucault's understanding of medical knowledge and practice as a form of social control and discipline

The sick role as viewed by Parsons and a critique

Disease, sickness and illness

Subjective and objective indicators of health of youth and adults in Slovenia and Europe

Social determinants of health and explanations of social inequalities in health and health-related behaviors

Socio-economic status as a fundamental cause of health inequalities

Income inequality and health outcomes

Mental health and stigma

A critical understanding of the concept of healthy lifestyles and their social structuration

Social determinants as mediators of the relationship between health (life) styles (smoking, diet, physical activity, alcohol, etc.) and health outcomes

The epidemiological transition, demographic change and sociological theories of aging

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

White, Kevin (2009): Introduction to the Sociology of Health (2nd Edition). London: Sage.

Germov, John (Ur.) (2009): Second opinion: Introduction to Health Sociology (4th Edition). Oxford: Oxford University Press.

Barry, Anne-Marie in Yuill, Chriss (2012): Understanding the Sociology of health (3rd Edition). London: Sage.

Scambler, Graham (2008): Sociology as applied to medicine (6th Edition). Saunders/Elsevier.

Michael Marmot, Richard G. Wilkinson (2005). Social Determinants of Health (2nd Edition). Oxford: Oxford University Press.

Buzeti, Tatjana idr. (Ur.) (2001): Neenakosti v zdravju v Sloveniji. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje.

Drugi teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:

Poglobljeno seznaniti študente s teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi raziskovanja zdravja, z biomedicinskim in alternativnimi modeli zdravja, z družbeno konstrukcijo zdravja in bolezni, s procesom medikalizacije, z družbenimi funkcijami medicinskega znanja in praks, vključno s funkcijo družbenega nadzora

Razumevanje in kritična obravnava vloge bolnika po Parsons in dimenzij bolezni, poznavanje tipologij in obstoječih kazalnikov zdravja v primerjalni perspektivi, seznanjenost in poglobljeno razumevanje družbenih neenakosti v zdravju, vključno z vplivom socioekonomskega statusa in dohodkovnih neenakosti za neželene zdravstvene in družbene izide

Sposobnost kritične interpretacije »zdravih« življenjskih stilov in njihove družbene pogojenosti, ob razumevanju posredujoče vloge družbene strukture med stili in zdravstvenimi izidi

Objectives and competences:

Students' in-depth knowledge of theoretical and empirical sociological approaches in health research, of biomedical and alternative models of health, of social construction of health, illness disease and sickness, of medicalization process, of social functions of medical knowledge and practices, including the function of social control

Understanding and critical discussion of the sick role according to Parsons and of disease, sickness and illness, knowledge of health indicators in comparative perspective, knowledge and in-depth understanding of social inequalities in health, including the impact of socioeconomic status and income inequalities on adverse health and social outcomes

Ability to critically interpret "healthy" lifestyles and their social structuration, understanding the mediating role of social structure linking health lifestyles and health outcomes

Understanding of key ethical issues in medicine, of health care organizations, of medical

Razumevanje ključnih etičnih vprašanj v sodobni medicini, organizacije zdravstvenega varstva, zdravniškega poklica kot profesije in pomen komuniciranja med zdravnikom in pacientom

Sposobnost samostojne in izvirne primerjalne sociološke analize zdravstvenih izidov in zdravstvenih stilov

profession and of the importance of communication between doctor and patient

Ability of independent and original comparative sociological analysis of health outcomes and health lifestyles

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent je seznanjen z različnimi teoretičnimi in empiričnimi sociološkimi pristopi v okviru raziskovanja zdravja, razume družbeno konstrukcijo zdravja in bolezni in proces medikalizacije, biomedicinski in alternativne modele zdravja

Študent je seznanjen z družbenimi funkcijami medicine, vlogo bolnika in dimenzijami bolezni, pozna kazalnike zdravja in je seznanjen z družbenimi neenakostmi v zdravju

Študent pozna pomen socioekonomskega statusa (mikro in mezo raven) in dohodkovnih neenakosti (mezo in makro raven) za zdravstvene izide v sodobnih družbah

Študent kritično interpretira družbeno pogojenost zdravih življenjskih slogov, je seznanjen s temeljnimi etičnimi vprašanji v sodobni medicini in je sposoben samostojne in izvirne primerjalne sociološke analize zdravstvenih izidov in zdravstvenih stilov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent je usposobljen prepoznavati družbeno konstruirane pojave zdravja, bolezni in zdravljenja

Zmožnost opravljanja nalog v pojasnjevanju zdravstvenih izidov in z zdravjem povezanih življenjskih stilov

Študent je usposobljen aplikacije zdravega življenjskega stila v okviru dojemanja družbene pogojenosti slednjega

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student is knowledgeable of different theoretical and empirical sociological approaches within health research, understands the social construction of health and illness, the process of medicalization and biomedical and alternative models of health

The student is familiar with the social function of medicine, understands the sick role, differentiates between disease, illness and sickness, is familiar with health indicators in comparative perspective and is knowledgeable of the social inequalities in health

The student is familiar with the importance of socioeconomic status (micro and meso level) and income inequality (meso and macro level) for health outcomes

The student critically interprets healthy lifestyles and their social conditionality, is acquainted with main ethical issues in modern medicine

The student is capable of independent and original comparative sociological analysis of health outcomes and health lifestyles

Transferable/key competences and other attributes:

The student is trained to recognize socially constructed phenomena of health, illness and treatment

The ability to perform tasks in explaining health outcomes and health-related lifestyles

The student is qualified for applied use of healthy lifestyle within the understanding of its social structuration

Študent je usposobljen postopanja v času različnih dimenzij bolezni ter doume vlogo bolnika in zdravnika

The student is qualified to competently act in the period of disease, its experience (illness) and social role (sickness), and understands the sick role and the role of the doctor

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje, branje in tolmačenje virov, individualne naloge, projektno delo, reflektivno poučevanje/učenje

Learning and teaching methods:

Lectures, tutorials, reading and comprehension of sources, individual work, project work, reflexive teaching/learning

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
Pisna seminarska naloga s predstavitvijo	20 %	Written seminar paper and oral presentation
Aktivna participacija na predavanjih in seminarskih vajah	20 %	Active attendance during lectures and tutorials
Pisni izpit	60 %	Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KIRBIŠ, Andrej. Health, health risk behaviors and lifestyle. V: FLERE, Sergej (ur.), et al. Slovenian youth 2013: living in times of disillusionment, risk and precarity. Maribor: Centre for the Study of Post-Yugoslav Societies (CEPYUS), University of Maribor; Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), 2014, str. 139-161.
2. KIRBIŠ, Andrej, TAVČAR KRAJNC, Marina, MUSIL, Bojan. Sociodemographic and socioeconomic inequalities in physical activity among Slovenian youth = Sociodemografske in socioekonomske neenakosti glede telesne dejavnosti med slovensko mladino. Obzornik zdravstvene nege, ISSN 1318-2951, 2014, letn. 48, št. 4, str. 273-285.
3. KIRBIŠ, Andrej, TAVČAR KRAJNC, Marina. Socioeconomic inequalities in self-rated health, mental health and depression: Slovenian 2013 national youth study. V: 9. mednarodna konferenca Družbena odgovornost in izzivi časa 2014, Maribor, 6.-7. 3. 2014. MULEJ, Matjaž (ur.), HRAST, Anita (ur.), KOJC, Sabina (ur.). Health - personal and/or social responsibility?: conference proceedings = Zdravje - osebna in/ali družbena odgovornost?: zbornik prispevkov, (Zbirka Družbena odgovornost). Maribor: Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO), 2014, str. [1-11].
4. KIRBIŠ, Andrej, TAVČAR KRAJNC, Marina, CUPAR, Tina, MUSIL, Bojan. Socio-demographic and socio-economic differences in fruit and vegetable consumption: a representative study of Slovenian youth = Sociodemografske in socioekonomske razlike v uživanju sadja in zelenjave: reprezentativna raziskava slovenske mladine. V: PETELIN, Ana (ur.), VINKLER, Jonatan (ur.). Zbornik prispevkov: druga znanstvena

konferenca z mednarodno udeležbo = Proceedings: second scientific conference with international participation. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2014, str. 29-38.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.12 Mladina in deviantnost

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Mladina in deviantnost
Course title:	Youth and Problem Behavior

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	3.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Andrej Naterer, docent

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Študent kritično oceni sodobne raziskave in koncepte v zvezi z mladino, razvojem adolescenta, s posebnim poudarkom na deviantnosti mladine oz. problematičnem vedenju (uporaba alkohola, drog, deviantnost in kriminaliteta). Predmet ni pregledni predmet kot tak, saj en sam semester ne omogoča primerne obdelave vseh pomembnih področij različnih ved, ki preučujejo adolescenta in njegov razvoj. Tako predmet ne bo pokrival vseh tem v zvezi z omenjeno problematiko, prav tako ne bo vsako poglavje v priročniku namenjeno obdelavi. Namen predmeta je seznaniti študente s ključnimi dognanji na področju razvoja adolescenta, vedenja ter vedenjskih motenj. Predstavljeni bodo pogledi različnih disciplin, vključno s študijami družine in človekovega razvoja, psihologijo, javnim zdravstvom, sociologijo in kriminologijo, izmed katerih je vsaka bistveno prispevala k preučevanju mladine v zadnjih desetletjih. Raziskave na tem področju so relativno novejšje, kar potrjujejo tudi dejstvo, da je osrednja raziskovalna agencija za preučevanje razvoja adolescenta, »Society for Research on Adolescence (SRA)«, obstaja le dobrih 20 let.

Študij bo potekal v obliki »seminarskega dela«, saj se bo določen delež ur namenilo predstavitev študentov določenega področja, kar bo omogočalo aktivno participacijo v diskusiji. Zato je pomembna prisotnost v razredu, pomembna pa bo tudi študentova individualna priprava, delo in iniciativa.

Vsak teden bo eden izmed študentov/študentk vodil diskusijo na temo predpisanega teksta (glej spodaj). Poleg tega bo imel tudi predstavitev (PowerPoint in delovni listi) pred razredom, ki vključuje najmanj 3 novejša empirične raziskave, kot dodatek predpisanim tekstom. Kljub temu da je glavni učni vir novejši (2003), pa raziskovalno polje ni statično, saj se konstantno objavljajo rezultati študij. Študenti bodo tudi razvili kompetenco iskanja aktualnih virov preko knjižničnega in spletnega sistema.

Content (Syllabus outline):

The purpose of this course is to critically examine recent research and conceptual work on adolescents, adolescent development, with a particular focus on adolescent problem behaviors (alcohol use, drug use, deviance and crime etc.) The course is not an overview course per se as a single semester would not allow adequate treatment of all relevant areas of scholarship that has bearing on adolescents and adolescent development. Thus, the course will not cover all topics relevant to the study of adolescence, nor will each chapter of the assigned Handbook be assigned for reading. The course is designed to familiarize you with key pieces of scholarship on adolescent development, behaviors, and problem behaviors drawing on different disciplines, including human development and family studies, psychology, public health, sociology, and criminology, all of which have greatly contributed to the distinct field of research on adolescents over the past few decades. Research in this area is comparatively recent as evidenced by the fact that the premier research society on adolescent development, the Society for Research on Adolescence (SRA), is only a little over 20 years old.

The format of this course will be distinctly "seminar," in that a portion of the classes will focus on presentations by students which in turn will be used to generate informed discussion. Thus, class participation is exceptionally important, and a large portion of the class will rely on student preparation, work, initiative, and follow-through.

Each week, one student(s) will be responsible for leading the discussion of assigned readings for the week (see tentative course timeline below). In addition, "leaders" will be required to make a presentation (using PowerPoint and handouts) to the class that covers the assigned readings and that must also include additional (at least 3), perhaps more recent, empirical work to complement the assigned readings. Though our primary text is recent (2003), the field is not static and additional scholarship continues to be generated on our weekly seminar topics. This requirement will also allow students to develop new or additional competency in completing library research on adolescence.

Temeljni literatura in viri / Readings:

G. Adams and M. Berzonsky (2003). Blackwell Handbook of Adolescence. Blackwell Publishing.

Additional weekly reading assignments (empirical articles complementing assigned chapters from text).

Cilji in kompetence:

1. Študentom predstaviti novejša raziskovanja adolescence, ki jo obravnava kot edinstveno razvojno obdobje, s posebnim poudarkom na deviantnem vedenju adolescentov.
2. Razvijati in pospeševati prezentacijske sposobnosti kot tudi sposobnosti informirane diskusije.
3. Vcepiti navade in vrednote informirane diskusije in izmenjave, ki temelji na tako konceptualnih kot empiričnih raziskovanjih ki se osredotoča na adolescente in njihov razvoj

Objectives and competences:

1. To provide graduate students in HDFS an in depth look at current scholarship which focuses on adolescence as a distinct developmental period, with a specific emphasis on adolescent problem behaviors.
2. To develop and facilitate presentational skills as well as informed discussion skills part of the seminar format.
3. To instill the habit and value of informed discussions and exchanges based on both conceptual work as well as empirical investigations that focus on adolescents and adolescent development .

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poglavitna konceptualna in teoretična dela v zvezi z adolescenco in razvojem adolescenta.

Novejša raziskava o razvoju adolescenta.

Razvoj prezentacijske kompetence o specifičnih temah, ki se nanašajo na razvoj adolescenta.

Uporaba predstavitvenih orodij in sposobnost prezentacije.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Major conceptual and theoretical work on adolescence and adolescent development

Recent research on adolescent development

Development of presentations on specific topics related to adolescent development

Use of presentation software and ability to make a presentation.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, prezentacije, diskusije, tedenska refleksija in tvorjenje vprašanj o tekstih

Learning and teaching methods:

Lectures, student lead presentations, weekly development of questions on assigned readings

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Kolokvij	5%	Quiz
Individualno delo	15%	Adolescent Experiences Assignment (2)

Raziskovalna naloga	20%	Research Paper Assignment
Pisni izpit 1	20%	Written exam 1
Pisni izpit 2	20%	Written exam 2
Pisni izpit 3	20%	Written exam 3

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. NATERER, Andrej. Violence and the code of the street : a study of social dynamics among street children in Makeevka, East Ukraine. <i>Journal of interpersonal violence</i>, ISSN 0886-2605, 2015, vol. 30, 8, str. 1387-1402,   2. NATERER, Andrej, GODINA, Vesna V. Bomzhi and their subculture : an anthropological study of the street children subculture in Makeevka, eastern Ukraine. <i>Childhood</i>, ISSN 0907-5682/0907-5682. [Print ed.], 2011, 18, [no.] 1, str. 20-38   3. NATERER, Andrej. Deviantnost, delinkventnost in zakon ceste. V: 8th IRDO International Conference Social Responsibility and Current Challenges 2013, Maribor, Slovenia, 7th-9th March 2013   4. KLANJŠEK, Rudi, VAZSONYI, Alexander T., TREJOS-CASTILLO, Elizabeth. Religious orientation, low self-control, and deviance : Muslims, Catholics, Eastern Orthodox-, and "Bible Belt" Christians. <i>Journal of adolescence</i>, ISSN 0140-1971, 2012, vol. 35   5. FLERE, Sergej, KLANJŠEK, Rudi. Recent changes in the post-Yugoslav family : the disappearance of the last extended family in Europe. <i>Journal of comparative family studies</i>, ISSN 0047-2328, march-april 2013, vol. 43, no. 2, str. 249-264.   6. KLANJŠEK, Rudi. Ali je v prihodnost zazrta mladina manj nagnjena k problematičnemu vedenju? Izsledki iz nacionalne študije slovenske mladine. V: HRAST, Anita (ur.), et al. <i>Youth in focus of world changes : conference proceedings = Mladi v presečišču svetovnih sprememb : zbornik prispevkov</i>, (Zbirka Družbena odgovornost). Maribor: Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO), 2011, str. [1-5].

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.13 Kultura potrošnje

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Kultura potrošnje
Course title:	Culture of consumption

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	3.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15	15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Maja Godina Golija, redna profesorica

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

NI POGOJEV.

None.

Vsebina:

- Teoretične perspektive v obravnavanju potrošniške družbe in potrošniškega vedenja
- Razmerja med proizvodnjo in potrošnjo.
- Razmerja med gospodarstvom in kulturo.
- Razmerja med človeškimi potrebami in na njih temelječimi socialnimi strukturami
- Razmerja med svobodo izbire in močjo trgovskih sistemov.
- Konstrukcija posameznikove identitete skozi potrošne prakse.
- Mediji in oglaševanje.
- Temeljni vzorci potrošniškega vedenja na področjih kot so turizem, prehranjevalne navade, kultiviranje telesa skozi kozmetiko, modno oblačenje in telesne prakse.
- Razmerja med posameznikovim položajem v socialni strukturi in njegovim potrošniškim vedenjem.

Content (Syllabus outline):

- Theoretical perspectives in dealing with consumer society and consumer behaviour
- Relations between production and consumption.
- Relations between economy and culture.
- Relations between human needs and social structures.
- Relations between freedom of choice and the power of commercial systems.
- Construction of individual's identity through consumer practices.
- Media and advertising.
- Basic principles of consumer behaviour in areas such as tourism, eating habits, body cultivation with the use of cosmetics, fashion clothing and body practices.
- Relations between individual's social position and his consumer behaviour.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obvezna:

Corrigan, P. (1997), *The Sociology of Consumption*, London: Sage Publications.

Campbell, C. (2001): *Romantična etika in duh sodobnega porabništva*. Ljubljana: Studia Humanitatis.

Douglas, M. (1999): *Miselni slogi*. Kritični eseji o dobrem okusu. Ljubljana: /*cf.

Baudrillard, J. (2017): *The Consumer Society. Myths and Structures*. London: Sage Publications.

Dodatna:

Krotz, F. (2001): *Die Mediatisierung kommunikativen Handelns*. Der Wandel von Alltag und sozialen Beziehungen, Kultur und Gesellschaft durch die Medien. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag.

Lury, C. (1996): *Consumer culture*. London: Routledge.

Ritzer, G. (2001): *Explorations in the Sociology of Consumption: Fast Food, Credit Cards and Casinos*. London: Sage Publications.

Willems, Herbert (Hrsg.) (2002): *Die Gesellschaft der Werbung*. Kontexte und Texte. Produktionen und Rezeptionen. Entwicklungen und Perspektiven. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag.

Cilji in kompetence:

- Seznanitev s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju kulture potrošnje
- seznanitev študenta z empiričnimi raziskavami in metodami raziskovanja na področju družboslovnih študij potrošnje
- razumevanje vloge potrošnje za sodobno družbo in posameznika
- sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih s potrošniškim vedenjem

Objectives and competences:

- Acquaintance with basic theoretical perspectives within the Culture of Consumption;
- acquaintance with empirical research and research methods on the field of Social Studies of Consumption;
- understanding the role of consumption in the contemporary society and life of individuals.
- ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of consumer behaviour.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- Študent je seznanjen s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju družboslovnih študij potrošnje
- študent pozna in razume vlogo potrošnje v sodobni družbi in življenju posameznika
- študent je seznanjen z najbolj odmevnimi in najnovejšimi raziskavami na področju kulture potrošnje.
- Vlogo sodobne potrošniške etike v odnosu med sodobno globalno družbo in okoljem

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.
- Zmožnost dojetja vzorcev in vzrokov za probleme v odnosih med človeškimi družbami.
- Zmožnost samostojnega družboslovnega razmišljanja in zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov, ki se nanašajo na odnose v sodobni globalni družbi.

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

- Student is acquainted with basic theoretical perspectives within the Social Studies of consumption;
- student understands the role of consumption in the contemporary society and life of individuals;
- student is acquainted with most influential and up-to-date research on the field of culture of consumption.
- The role of consumer ethics in the relationship between the contemporary global society and the environment.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.
- Ability to comprehend the patterns and causes of the problems regarding the relationships between human societies.
- Students are able to think autonomously in a sociological manner about the different views regarding the relationships in the contemporary global society.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje.

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Aktivna participacija na predavanjih, seminarjih in vajah (ustna predstavitev prebranega teksta, sodelovanje pri analizi in interpretaciji besedil) • Pisna seminarska naloga • Pisni izpit	10 30 60	Type (examination, oral, coursework, project) • Active participation during lectures, seminars and tutorials (oral presentation of the read text, participation in the analysis and interpretation of texts) • Written seminar paper • Written exam

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. GODINA-GOLIJA, Maja. Oblikovanje sodobnega potrošnika : o spremembah v preskrbi in pridelavi živil na Slovenskem. Etnolog. [Nova vrsta], ISSN 0354-0316. [Tiskana izd.], 2008, letn. 18=(69), str. 95-111, ilustr. [COBISS.SI-ID 29096749]
2. GODINA-GOLIJA, Maja. Slovene food consumption in the twentieth century : from self-sufficiency to mass consumerism. V: ODDY, Derek J. (ur.), ATKINS, Peter J. (ur.), AMILIEN, Virginie (ur.). The rise of obesity in Europe : a twentieth century food history. Farnham; Burlington: Ashgate, 2009, str. 45-57. [COBISS.SI-ID 30605613]
3. GODINA-GOLIJA, Maja. Die dingliche Welt der Marburger Deutschen von der Mitte des 19. Jahrhunderts bis zum Ersten Weltkrieg. V: HEPPNER, Harald (ur.), MILADINOVIĆ ZALAZNIK, Mira (ur.). Provinz als Denk- und Lebensform : der Donau-Karpatenraum im langen 19. Jahrhundert, (Neue Forschungen zur ostmittel- und südosteuropäischen Geschichte, ISSN 1867-013X, Bd. 7). Frankfurt am Main [etc.]: P. Lang, 2015, str. 91- 107, ilustr. [COBISS.SI-ID 84747265]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.14 Sodobni politični sistemi

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Sodobni politični sistemi
Course title:	Contemporary political systems

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	3.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Andrej Kirbiš, izredni profesor

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slvene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Pozitivna ocena seminarske naloge s predstavitvijo in pozitivna ocena aktivne participacije sta pogoja za pristop k pisnemu izpitu.

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Passing grade of written seminar paper with oral presentation and a passing grade of active attendance is required for taking the written exam.

Vsebina:

- Pojem političnega sistema
- klasifikacije političnih sistemov: demokratični in nedemokratični (avtoritarni, totalitarni)
- Kriteriji demokratičnosti in tipologija demokratičnih sistemov
- kritično razumevanje pojma demokratičnega sistema
- družbeni problemi v sodobnih demokratičnih družbah
- pojem poliarhije (formalnost, posrednost, manipulativni mehanizmi in družbeni determinizmi)
- makrodejavniki demokratičnega funkcioniranja
- mikrodejavniki demokratičnih orientacij in vedenja
- neposredna in posredna demokracija
- politična in ekonomska demokracija
- demokratični trendi
- integriteta političnih elit
- enostavne in sestavljene države (federalizem)
- politična ureditev Evropske unije
- evropska identiteta

Content (Syllabus outline):

- The concept of political system
- Classifications of political systems (democratic and non-democratic (authoritarian, totalitarian))
- Criteria of democratic functioning and typology of democratic systems
- critical understanding of the concept of democratic system
- social problems of modern democratic societies
- the concept of polyarchy (formality, indirectness, manipulative mechanisms and social determinisms)
- macrodeterminants of democratic functioning
- microdeterminants of democratic orientations and behaviour
- direct and indirect democracy
- political and economic democracy
- democratic trends
- integrity of political elites
- non-complex and complex states (federalism)
- political arrangements in European Union
- European identity

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Haerpfer, C. W. in dr. (Ur.). (2009): Democratization. Oxford: Oxford University Press.

Hix, S. (2005): The Political System of the European Union. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan UK.

Birch, S. (2003): Electoral Systems and Political Transformation in Post-Communist Europe. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan UK.

Kabashima, I. in White, L. T. (1986): Political System and Change: A World Politics Reader. Princeton: Princeton University Press.

Drugi teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) literaturi, na katere tekom semestra opozori izvajalec predmeta.

Cilji in kompetence:

Seznanjanje s sociološkimi vidiki razvoja in primerjave političnih sistemov. Seznanjanje z razlikami znotraj formalno demokratičnih političnih sistemih. Seznanjanje in dojemanje vzrokov in posledic razlik med političnimi sistemi.

V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva

Objectives and competences:

Students acquaint themselves with social aspects of development and comparison of political systems and with differences within formal democratic political systems. Students become cognizant of causes and consequences of differences between political systems.

Content thematization includes historical and cross-cultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti poznajo temeljne vidike političnih sistemov v institucionalni, normativni in sociološki optiki. Analizirajo temeljne političnosociološke kategorije in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The students are familiar with fundamental aspects of political systems within institutional, normative and sociological optics. They analyse essential political-sociological categories and reflect upon them in guided discussion and written forms; they collect and use information, have the ability to process them in analytical fashion and connect them with social reality. They evaluate the congruity of theoretical concepts and life processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The ability to search for information in independent manner, collect information with the use of sociological methods, the use of ICT in presentations, critical analysis and synthesis, the reflection of processed literature and sources, teamwork cooperation, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje.

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflective learning.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

- Pisna seminarska naloga s predstavitevijo
- Aktivna participacija na predavanjih in seminarskih vajah
- Pisni izpit

25%

25 %

50 %

Type (examination, oral, coursework, project):

- Written seminar paper and oral presentation
- Active attendance during lectures and tutorials
- Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Kirbiš, A. in Flere, S. (2017): Political culture in the Yugoslav successor states. V: S. P. Ramet, C. M. Hassenstab in O. Listhaug (Ur.). *Building Democracy in the Yugoslav Successor States: Accomplishments, Setbacks, and Challenges since 1990*, str. 108–134. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Kirbiš, A., Flere, S., Friš, D., Tavčar Krajnc, M., Cupar, T. (2017): Predictors of Conventional, Protest, and Civic Participation among Slovenian Youth: A Test of the Civic Voluntarism Model. *International Journal of Sociology*, 47: 182–207.
3. Kirbiš, A. (2013): Political participation and non-democratic political culture in Western Europe, East-Central Europe and post-Yugoslav countries. V: Demetriou, K. N. (Ur.), *Political Participation in the European Union (Democracy in Transition Series)*, 225-251. Berlin: Springer Berlin Heidelberg.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.15 Sociološko raziskovanje družinskega in partnerskega življenja

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociološko raziskovanje družinskega in partnerskega življenja
Subject Title:	Sociology of family and partnership

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	3.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Danijela Lahe

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski /Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo: Pogojev ni. Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti: Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno. Pozitivna ocena seminarske naloge je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.	Pogoji za vključitev v delo: None. Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti: Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade. Passing grade of seminar work is required for taking the written exam.	Pogoji za vključitev v delo: None. Conditions: Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade. Passing grade of seminar work is required for taking the written exam.

Vsebina:

Predmet, mesto in različni teoretično-metodološki pristopi Sociologije družine in Sociologije partnerskih odnosov v sklopu drugih znanstvenih disciplin.

Družbena pogojenost različnih razumevanj družinskega in partnerskega življenja.

Družbeni razvoj in pomen družine, partnerstev in življenjskih kohabitacij.

Nekateri vidiki značilnosti sprememb v družinskem in partnerskem življenju v postmoderni; družinsko življenje v kontekstu postmodernih družb, strukturne spremembe družinskega in partnerskega življenja.

Funkcije družbe v novonastalih oblikah družinskega in partnerskega življenja.

Sodobne oblike družinskega življenja in ideologije familizma; procesi intimizacije družinskega in partnerskega življenja in njih posledice; družina in partnerstvo ter kohabitacija kot skupinski proces in proces individualizacije.

Družinsko in partnersko življenje in vrednote.

Družina in partnerska organiziranost oz. dezorganiziranost.

Družinska in partnerska identiteta in oblike patologij.

Sodobne oblike družinskega in partnerskega življenja in druge kulture; spolnost in temperament, svetovni nazor.

Vpliv družbenih sprememb na organizacijsko strukturo in kulturo preživljanja prostega časa.

Družina, partnerstvo, delo, ekonomija.

Življenjski standard družine in partnerstva.

Content (Syllabus outline):

The subject refers theoretical conceptualization of different sociological comprehension with methodologies, methods and research techniques.

Sociology of family and partnership – views and theoretical perspectives.

Social construction of family and family life and relationships.

Social development and social condition and role of the family.

Changes of family and perspectives of family in the context of (post)modernity

Functions of new forms of the family.

Contemporary forms of family life and the ideology of familism.

Family as value.

Family organization and dezorganization

Family and forms of pathology in the context of family life – question of family violence.

New forms of family life.

Family, Economy and free time.

Legal framework of family life in cross-cultural perspective.

Family life, poverty and social exclusion.

Family and partnership organization/desorganization.

Family's and partners' identity and forms of pathology.

Contemporary families' and partnership's forms and different cultures; sexuality and temperament, ideology.

Influences of social changes on organizational structure and culture of spare time.

Gospodinjstvo kot proizvodni, potrošni in redistributivni institut družinskega in partnerskega življenja; delitev dela, problem neinstitucionaliziranega dela.

Družina, partnerstvo in brezposelnost.

Družina, partnerstvo in revščina ter socialna izključenost.

Family, partnership, employment, domestic work, economy.

Family living standard and partnerships.

Household als productive, consumptive and redistributive institute of family and partners lives; work distributation, noninstitutional domestic work problem.

Family, partnership and non-employment.

Family, partnership, poverty and social exclusion.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Peterson, G. W. in Bush, K.R. (2013). Handbook of marriage and the family. Springer: New York.
2. Wilkes Karrakel, M. (2013). Global families: Los Angeles, London, New Delhi: Routledge.
3. Beck,U. in Beck-Gernsheim,E. (2014): Distant Love: Personal life in the global age. Policy Press: Cambridge.
4. Završek, D. (2012). Od krvi do skrbi: Socialno starševstvo v globalnem svetu. Maribor: Aristej.
5. Žakelj, T. (2012). Sodobna partnerstva. Spoznavanje po spletu. Ljubljana: FDV.
6. Aries, (1991). Otrok in družinsko življenje v starem režimu. Ljubljana: Studia Humanitatis.

Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere bo sproti opozarjala nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji in kompetence:

Cilji in vsebina predmeta, ki zajemajo teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja družinskega in partnerskega življenja, v svoji zastavitvi zahtevajo kombinacijo sociološke sistematike in problemskega pristopa ter prilagajanje splošnih in specifičnih socioloških tematskih sklopov drugih znanstvenih (pedagoških, pravnih, kriminoloških, ekonomskih idr.) disciplin (sociološke in družinske in partnerske« ter »pravne in ekonomske »imaginacije) tako, da študent doume:

- vlogo in dinamiko družbenih in sociokulturnih sprememb in njih posledice na vzpostavljanje institucij družbenega; razmerje med družbo, družino, partnerstvom, kohabitacijo, skupino in posameznikom, nastanek in razvoj ter tako omogoča pridobivanje informacij in znanja, ki sega od občih socioloških kategorij(npr. družba, družina, partnerstvo, kohabitacija in socialnost, institucije vdružbljanja, vrste in načini socializacijskih procesov, kultura in akulturacija ter integracija idr.) do posebnih socioloških disciplin (sociologija mladine, socialna gerontologija, sociologija morale,

Objectives and competences::

The aims and contents of the course, which encompass the theoretical conceptualization of the sociological understanding of family and partnership life, require a combination of sociological systematics and problem approach, as well as the adaptation of general and specific sociological thematic sets of other scientific (pedagogical, legal, criminological, economic, etc.) disciplines (sociological and family and partner "and" legal and economic "imagination) so that the student understands:

- the role and dynamics of social and sociocultural changes and their consequences on the establishment of social institutions; the relationship between society, family, partnership, cohabitation, group and individuals, the emergence and development, and thus enables the acquisition of information and knowledge ranging from general sociological categories (eg society, family, partnership, cohabitation and socialism, institutions of affiliation, types and modes socialization processes, culture and acculturation and integration

sociologija dela, sociologija profesije, sociologija otroka, ekonomika družinskega življenja idr), kar omogoča pridobivanje reflektiranega razmerja posameznika do socialnega in do svojega lastnega mesta v njem;

- pomen družbene pogojenosti posameznikove izgradnje lastne identitete in njeno vpetost v deskriptivno in normativno komponento sodobnega razumevana družinskega in partnerskega življenja v postmoderni družbi, ko so tako posameznik, partnerja, družina, starši in ostali intimno blizki ljudje, katerih so delovanje temelji na afektivnih odnosih, v sicer različnih organizacijskih (in drugih) oblikah v procesih socializacije in v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij, nenadomestljivi za kvalitetno družinsko in partnersko življenje, in druge (sicer) različne dejavnike socialnega okolja, v katerem živijo in delajo.

etc.) to specific sociological disciplines (sociology of youth, social gerontology, sociology of morality, sociology of work, sociology of profession, child's sociology, economics of family life, etc.), which enables obtaining the reflected relation of the individual to the social and to your own place in it;

- the significance of the social conditionality of an individual's own identity building and its inclusion in the descriptive and normative component of a modern, understood family and partnership life in a postmodern society, where the individual, the partner, the family, the parents and others are intimately close people whose actions are based on affective relationships, in different organizational forms (and other) in the processes of socialization and in the transfer of cultural and social capital through various interaction processes, irreplaceable for quality family and partner life, and other (otherwise) different factors of the social environment in which they live and work.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb v postmoderni družbi, ki se odražajo na spremembi družinskega in partnerskega življenja in (tudi) poklicni podobi posameznika ter na statusu in vlogi posameznika v družini, partnerstvu in kohabitaciji in razumevanju nastalih situacij; vrednotenju pomena strpnega sobivanja in pomoči v pridobivanju optimalnega prepoznavanja in sodelovanja med vsemi dejavniki, ki sodelujejo v kompleksnih procesih družinskega in partnerskega življenja.
- Študent se usposobi za prepoznavanje globoko socialno konstruiranih značilnosti procesov vzgoje in izobraževanja, značilnosti profesije, delovanje družin in partnerstva ter družbenih institucij, zainteresiranih za pomoč, sanacijo in preprečevanje družbeno neželenih oblik vedenja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The student acquires abilities for recognition of structural social changes in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the family life, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes, which correspond on the social statuses of the individuals within the contemporary society, partnership and cohabitation in understanding of their origin, evaluating the importance of tolerant cohabitation and help in recognizing the importance of cooperation between all factors cooperating in the complex processes of family and partners' lives.

The student becomes able to recognize the depth of social construction of the processes of upbringing and education, the professional characteristics, family acting and partnerships and social institutions, who are interested in helping, for sanation and prevention of social undesirable behaviour.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe strokovnih virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v prezentacijah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Ability to act independently educationally, ability to recognize traits of family life, readiness to use modern technologies, ability for oral presentation, team work and communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda, predavanja
- Projektno delo
- Individualna in skupinska diskusija,
- Branje in tolmačenje virov,
- Multimedijske prezentacije

Po potrebi terensko delo (npr. obisk centra za socialno delo, posvetovalnic, klinik, telefona za pomoč v stiski, anketiranje, intervjuvanje, udeležba na pomembnih družbenih dogodkih, predavanja strokovnjakov, obiski ustreznih institucij ipd.).

Learning and teaching methods:

- Frontal method, lectures
- Research work
- Individual and group discussions
- Reading and comprehension of sources
- Multimedia presentation

If necessary, field work (eg, a social work center, counseling centers, a clinic, emergency telephone, interviewing, participation in important social events, lectures by experts, visits by relevant institutions, etc.).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Assessment:

Weight (in %)

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
• Prisotnost in aktivna participacija na predavanjih in seminarskih vajah	20 %	• Attendance and active participation during lectures and seminars;
• Pisna naloga in predstavitev	20 %	• Written work and presentation;
• Pisni izpit (mora biti ocenjen pozitivno)	60 %	• Written exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. LAHE, Danijela, CUPAR, Tina. Prosti čas in življenjski slog. V: NATERER, Andrej, et al. Slovenska mladina 2018/2019. Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung. 2019, str. 13-18.
2. LAHE, Danijela. Some sociological aspects of the prevention of domestic violence and abuse of the elderly in Slovenia. Sociološki diskurs, ISSN 2232-867X, Dec. 2015, year 5, no. 10, str. 23-34.
3. LAHE, Danijela. Vpliv medgeneracijskega sodelovanja na stopnjo ageizma med mladimi. Educa : strokovna revija za področje varstva, vzgoje in izobraževanja predšolskih otrok in otrok na razredni stopnji osnovne šole, ISSN 0353-9369, sep./okt. 2016, letn. 25, [št.] 3/4, str. 86-90.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.16 Izbrana poglavja iz socialne gerontologije

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Izbrana poglavja iz socialne gerontologije
Course title:	Selected Chapters from Social Gerontology

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	3.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30				15 (TV)	135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Danijela Lahe

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo:

Prerequisites for acceding the course:

Pogojev ni.

Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

Pozitivna ocena seminarske naloge s predstavitvijo je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.

None.

Conditions for prerequisites:

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Passing grade of written seminar paper with oral presentation is required for taking the written exam.

Vsebina:

- Socialna gerontologija kot kritična gerontologija;
- integrirana socialna gerontologija;
- različni teoretično-metodološki pristopi v socialni gerontologiji;
- družbena konstrukcija realnega staranja in starosti;
- management staranja in starosti;
- globalizacija, staranje in starost;
- demografija staranja;
- okoljska socialna gerontologija;
- staranje in družbena struktura, kvaliteta življenja v starosti;
- staranje in družbena neenakost;
- vpliv spola na staranje;
- življenjski cikli staranja;
- življenjski slog in (ne)zdravo staranje;
- starejši in migracijski procesi;
- starostniki, politika, participacija v političnem odločanju, volitve;
- vpliv družbenih sprememb na samopodobo starejših;
- upokojitev, vdovstvo, osamljenost;
- socialne mreže in starejši;
- starostnik in družina (sorodstvo, starostarševstvo);
- IV. industrijska revolucija in starejši (komunikacija, povezovanje, tehnologije in orodja);
- staranje in množični mediji;
- starostniki in humor;
- športne aktivnosti;
- centauri.
- vpliv svetovnega nazora na aktivno staranje;
- humor
- starostnik in spolnost;
- socialne politike in staranje; zakonska ureditev v Sloveniji;
- socialnovarstvene storitve (institucionalno varstvo, pomoč na domu, center dnevnih aktivnosti, socialna oskrba na domu, oskrbovana stanovanja);
- prehrana starostnikov;

Content (Syllabus outline):

- Social Gerontology as a critical Gerontology;
- Integrated social gerontology;
- different theoretical and methodological approaches in social gerontologies theory;
- the social construction of reality of aging and old age;
- globalisation, ageing and old age;
- management of aging and old age;
- demography of aging;;
- environmental social gerontology;
- aging and social structure; quality of life in old age;
- aging and social inequality;
- the influence of gender on ageing;
- the life cycles of aging;
- lifestyle and (un)healthy ageing;
- the elderly and migration processes;
- the elderly, politics, participation in political elections;
- the impact of social changes on the self-esteem of elderly people;
- retirement; widowers, privacy;
- social networks and the elderly;
- the elderly and family (kinship, grandparents);
- the 4'th industrial revolution and the elderly (communication, networking, technology and tools);
- aging and the mass media;
- the elderly and humor;
- sports activities;
- centaurists.
- the influence of the worldview on active ageing;
- humor
- sexuality in old age;
- social policy and ageing; regulation in Slovenia;
- social services (institutional care, assisted living, daily activities, social care, sheltered housing);
- the diet of the elderly;

- medikalizacija, farmakologija in starostniki;
- organizacija zdravstvene nege starostnika;
- ustavne pravice starejših (nedotakljivost človekovega življenja, do osebnega dostojanstva in varnosti; socialne varnosti zdravstvenega varstva skupaj z pravičnostjo do zdravstvenih storitev);
- starostnik kot posameznik na razpotju.

- medicalization, pharmacology and the elderly;
- the organization of health care of the elderly;
- constitutional rights of the elderly (inviolability of human life, to personal dignity and safety; social security health care along with justice to health services);
- the elderly as an individual at a crossroads.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Dannefer, D. in Phillipson, C. (2010). The Sage Handbook of Social Gerontology. London: Sage Publication
2. Twigg, J. in Wendy, M. (2015). Routledge Handbook of Cultural Gerontology. New York: Routledge.
3. Hooyman, N. R. in Kiyak, H. A. (2014). Social Gerontology: A Multidisciplinary Perspective. Harlow, Essex: Pearson.
4. Haralambos, M. in Holborn, M. (2013). Sociology: themes and perspectives (Chapter: Age and life course). London: Collins.
5. Higgs, P. in Gilleard, C. (2015). Rethinking Old Age: Theorising the Fourth Age. London: Palgrave Macmillian.
6. De Beauvoir, S. (2018). Starost I: Stališče zunanosti. Ljubljana: Opro.
7. Goriup, J. in Lahe, D. (2018). Poglavlja iz socialne gerontologije. Alma Mater Press: Maribor.

Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere opozori nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji in kompetence:

zajemajo teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja staranja, starosti in starostnika v nekaterih tipičnih strukturah družbe, da:

- študent dojame značilnosti življenjskega
- poteka staranja; umiranja in doume potrebo
- po aktivnem soočanju z njima;
- študent dojame vlogo in pomen družine in družinskega življenja za starostnika,
- doume vlogo in pomen ter dinamiko družbenih in socio-kulturnih sprememb in njih posledice na starostnikovo intimno, partnersko in družinsko življenje;
- razume in spozna pomen družbene pogojenosti družine in njeno vpetost v družbeno javno in zasebno intimno življenje starostnika;
- doume naravo paradoksalnega odnosa do zdravja in bolezni in do institucij za varovanje ter ohranjanje zdravja starostnikov;
- spozna pomen družbene (ne)stabilnosti družine s starostnikom ter njih posledice;
- študent spozna nekatere najpogostejše oblike nasilja nad starostnikom (npr. institucionalne, neformalne, zasebne idr.);

Objectives and competences:

- Comprises of theoretical conceptualization of sociological comprehension of aging, old age and some typical social structures:
- the student comprehends life cycles, death and the need for active confrontation with them,
- comprehends the role of family and family life for the elderly,
- comprehends the role and meaning and dynamics of social and cultural changes and their consequences for the aged's intimate, partner and family life,
- comprehends and recognizes the social determination of family and its connection to social public and personal intimate life of aged,
- comprehends the nature of paradoxal relationship between health and illness and institutions of health promotion and protection for the aged,
- recognizes the role of family (un)stability dealing with aged,
- recognizes the most common modes of aggression upon the aged (institutional, nonformal, personal etc.),

• se sooči z umiranjem in s smrtjo kot družbeno sprejemljivim, kulturno variabilnim, a vse bolj tabuiziranim procesom brez reprize;   • dojame potrebo po spremenjenem odnosu družbe in države do vrednotenja starostnikov;   • spozna najpogostejše vrste bolezni starostnikov, nevarnosti demenc in njih posledic;   • spozna deklarirane naloge države v skrbi za zdravo, kvalitetno in aktivno starost.

Predvideni študijski rezultati:

• coops with death and dying as social acceted, cultural variable, but growing tabu processes withouth repeat,   • comprehends the need for changed relationship between society and state in valuating the aged,   • recognized the most common deseasses of aged, dangerousity and consequences of demention ,   • recognizes the declared state's role in carring the care for healthy, qualitative and active age.

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Študent si pridobi sposobnosti za prepoznavanje strukturnih sprememb staranja v postmoderni družbi, ki se odražajo na spremenjeni vlogi in pomenu razumevanja in percepcije starostnikov v (starajoči se) družbi, vrednotenju partnerskega in družinskega življenja starostnika, v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij, v katere starostnik bodisi vstopa sam bodisi zaradi odločitev drugih.   Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • sposobnost samostojnega in avtonomnega vzgojnega delovanja,   • sposobnost prepoznavanja značilnosti staranja in družinskega življenja starostnika,   • pripravljenost na pomoč starostniku, ko v njegovi družini nastopi disfunkcija, bolezen asocialnost, nasilje, agresija idr.;   • pripravljenost na vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje za delo s starostniki.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalna metoda,   - Projektno delo   - Individualna in skupinska diskusija,   - Branje in tolmačenje virov,   - Multimedijske prezentacije   - Terensko delo (npr. obisk domov za ostarele, varovanih stanovanj, centra za socialno delo, udeležba na pomembnejših in aktualnih dogodkih)

Knowledge and Understanding: The student acquires abilities for recognition of structural changes in aging in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the elderly in society that is aging, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes.   Transferable/Key Skills and other attributes: • ability to act independently educationally   • ability to recognize traits of aging and of family life of the aged   • readiness to assist the elderly, when dysfunction, illness, violence, aggression comes about in his family,   • readiness for lifelong learning and   • qualification for work with aged.

Learning and teaching methods:

- Frontal method,   - Project work   - Individual and group discussion,   - Reading and interpreting resources,   - Multimedia presentations   - Field work (eg. visiting care homes, sheltered dwellings, social work center, participation in important and current events)

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) - Aktivna participacija na terenskih vajah in pisno poročilo	40	Type (examination, oral, coursework, project) - Active participation in field work and written report
Pisni izpit (mora biti ocenjen pozitivno)	60	Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. GORIUP, J. in LAHE, D. (2018). Poglavlja iz socialne gerontologije. Alma Mater Press: Maribor.   2. LAHE, D. (2018). Vloga množičnih medijev pri oblikovanju stališč mladih do lastnega staranja in starejših ljudi. V: NATERER, A. (ur.). Mladi in mediji : [znanstvena monografija], (Frontier, Teorija, 117), (Subkulture, Tematska izdaja, št. 16). 1. natis. Maribor: Kulturni center. 2018, str. 10-23.   3. LAHE, Danijela. Odnos do starosti in starejših ljudi skozi zgodovino. Revija za zdravstvene vede, ISSN 2350-3610, 2016, vol. 3, no. 1, str. 105-116.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.17 Sociološko preučevanje spolov v sodobnih družbah

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sociološko preučevanje spolov v sodobnih družbah
Course title:	Sociological Perspectives on Gender in contemporary Societies

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	4.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15	15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Marina Tavčar Krajnc, docentka

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Novejši teoretski koncepti spolov v sociologiji.

Biološkost in družbenost spolov.

Socialne konstrukcije spolov v historični in medkulturni perspektivi (moderne in postmoderne družbe, globalizacija).

Socialne konstrukcije spolov v socializaciji.

Izbor področij sociološkega proučevanja spolov:

- Zaposlovanje in delo moških in žensk,
- Spolne vloge v svetu intimnosti,
- Deviantnost spolov in razmerij med spoloma,
- Spol in družbena moč,
- Spol in religija,
- Spol in zdravje.
- Reprezentacije spolov.

Content (Syllabus outline):

Theorising gender in contemporary Sociology

Sex and Gender

Social constructions of gender in historical and intercultural perspective (modern and postmodern societies, globalization)

Gender socialization: growing up feminine or masculine

Examining gender in Sociology:

- Gender, employment and economy,
- Gender and intimate relationships,
- Gender deviance,
- Gender, Politics, Government,
- Gender and Religiosity,
- Gender and Health.
- Representing Gender.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jogan, M. (2001): Seksizem v vsakdanjem življenju. Ljubljana: FDV.

Renzetti, C. in Curran, D. (2002): Women, men, and society. 5th ed. Boston: Allyn and Bacon. Marchand, M. in Sisson Runyan, A. (ur.)(2000): Gender and Global Restructuring. London: Routledge.

Ritzer, G. (1992): Sociological theory. New York: McGraw Hill.

Sen, A.K. (2002): Ekonomija blaginje. Izbrane razprave. Ljubljana: Cf*.

Wallerstein, I. (2006): Uvod v analizo svetovnih sistemov. Ljubljana: Cf*.

(Aktualizacija študijskih virov bo opravljena vsako študijsko leto.)

Cilji in kompetence:

Seznanjanje s sociološkim diskurzom o spolih in spolnih razlikah v sodobnih družbah; soočanje bioloških (sex) in socialno-kulturnih dimenzij spolov (gender) in vplivnosti spolne dimenzije na človekov položaj v družbeni strukturi modernih in postmodernih družb; poznavanje in kritična refleksija problematike spolov v globalizacijskih procesih; razumevanje in uporaba izsledkov empiričnih socioloških raziskav spolov v družbi; analiza in interpretacija (re)produkcije in spreminjanja spolnih razlik na področjih socializacije, družinskega življenja, dela in prostega časa, politike, zdravja, deviantnosti, religije.

V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva s posebnim poudarkom na sodobnih družbah in globalizacijskih procesih.

Objectives and competences:

Introduce the students to sociological discourse of gender and gender differences in contemporary societies;

confronting biological and socio-cultural dimensions of gender;

discussing the influence of gender to social positioning in social structure of modern and postmodern societies;

understanding and use the findings of surveying gender;

analyzing and interpretation of (re)production) and changes of gender differences in the fields of socialization, family life, employment, economy, politics, health, deviancy, religiosity.

Discussion is based on historical and intercultural perspective, and focused on contemporary societies and globalization.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti poznajo temeljne teoretske koncepte spolov v sociologiji, jih analizirajo in interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije spolov in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitvah, kritična analiza in sinteza, refleksija prebranih virov, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students analyze and interpret basic concepts of gender in sociology in historical and intercultural perspectives. They analyze gender categories and reflect them in guided discussions and essays: they collect data and deal with information, analyze them in social context, they evaluate the compatibility of theories and social processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using ICT, critical analysis of written sources, cooperation in groups, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualno delo študentov (pisni izdelki in prezentacije), sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work (essay writing and presentations), cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):	Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitevjo v seminarju ali samostojni prispevek v projektne delu s predstavitevjo v seminarju.	50	Type (examination, oral, coursework, project): Seminar work (essay type) with presentation or Individual contribution in project work, presentation
Ustni izpit.	50	Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. TAVČAR KRAJNC, Marina. Spol in šolska uspešnost. V: FLERE, Sergej (ur.). *Kdo je uspešen v slovenskih šolah?*, (Digitalna knjižnica, Dissertations, 9). Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2010, str. 35-40, ilustr. <http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=77>. [COBISS.SI-ID 17752840]
2. TAVČAR KRAJNC, Marina. Changing the educational system in Slovenia : gender issues. V: VRYONIDES, Marios (ur.). *New directions in sociology of education in/for the 21st century : proceedings of the Mid Term Conference of the Research Committee 04 - International Sociological Association, Nicosia, Cyprus, 2007*. Nicosia: Cyprus College, 2007, str. 320-334. [COBISS.SI-ID 15391240]
3. TAVČAR KRAJNC, Marina. Gender differences in educational system in Slovenia. V: MALPICA, Freddy (ur.). *The 2nd International Multi-Conference on Society, Cybernetics and Informatics, June 29th-July 2nd, Orlando, Florida, USA. Proceedings. Vol. 2*. Orlando: International Institute of Informatics and Systemics, 2008, str. 294-299.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.18 Ekonomski razvoj in družbene neenakosti

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Ekonomski razvoj in družbene neenakosti
Course title:	Economic Development and Social Inequalities

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	4.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			135	6

Nosilec predmeta / Lecturer: dr. Tibor Rutar, docent

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Izvor, narava in osnovni principi ekonomskega delovanja modernih družb:

- kritična predstavitev klasičnega (Durkheim, Weber, Marx) in sodobnega pojmovanja predmoderne in moderne družbe; opis in razlaga različnih zgodovinskih oblik ekonomske racionalnosti in ekonomskih razvojnih vzorcev;
- podrobna teoretska in empirična razlaga začetkov evropskega fevdalizma (850–1150), splošne krize fevdalizma (14., 15. stoletje) in različnih odzivov nanjo (angleškega, francoskega in vzhodnoevropskega);
- opis in pojasnitev mehanizmov za svetovno širitev ekonomskih temeljev moderne družbe prek »revolucij od zgoraj« v 19. stoletju (primer Francije, Prusije, Rusije in Japonske).

Moderne družbene neenakosti:

- splošna definicija družbene neenakosti in pojmovne distinkcije med odnosnimi in neodnosnimi tipi družbene neenakosti ter odnosnimi in neodnosnimi procesi, ki ustvarjajo ta dva različna tipa družbenih neenakosti;
- štiri splošne razlage revščine (individualistično-biološki, individualistično-kulturni, družbeno-nenačrtovani, druženo-načrtovani);
- podrobna definicija moči, nadvlade (oblasti) in izkoriščanja; definicije in teorije razrednih neenakosti;
- razlaga večplastnega odnosa med ekonomskimi in zunajekonomskimi oblikami nadvlade (sploh rasno in spolno);
- prehod v postmodernost, država blaginje in »konec« razreda;
- vpliv družbenih neenakosti na verjetnost in pogostost kolektivnega delovanja (upiranja).

Content (Syllabus outline):

The origin, nature and basic principles of modern economic functioning:

- a critical review of both the classical (Durkheim, Weber, Marx) and contemporary conceptualizations of premodern and modern societies; a description and explanation of different historical forms of economic rationality and economic developmental patterns;
- a detailed theoretical and empirical explanation of the beginnings of European feudalism (850–1150), the general feudal crisis (14th, 15th century) and the different ways out of it (the English, French and Eastern European);
- a succinct description and explanation of the mechanisms for the spread of modern economic foundations via »revolutions from above« in the 19th century (the cases of France, Prussia, Russia and Japan).

Modern social inequalities:

- a general definition of social inequality, and conceptual distinctions between relational and monadic types of social inequality and relational and monadic processes which generate these two types of inequalities;
- four general explanations of poverty (individualist-biological, individualist-cultural, social-unintentional, social-intentional);
- a detailed definition of power, domination and exploitation; definitions and theories of class inequalities;
- an explanation of the manifold relation between economic and extra-economic forms of domination (especially along the axes of race and gender);
- the postmodern transition, the welfare state and the »end« of class;
- the effect of social inequalities on the likelihood and frequency of collective action (resistance).

Temeljni literatura in viri / Readings:

- 1) Ellen Meiksins Wood. 2002. The Origin of Capitalism: A Longer View. London: Verso
- 2) Benno Teschke. 2003. The Myth of 1648: Class, Geopolitics, and the Making of Modern International Relations. London: Verso.
- 3) Spencer Dimmock. 2014. The Origin of Capitalism, 1400–1600. Leiden: Brill.
- 4) Erik Olin Wright. 1994. Interrogating Inequality. London: Verso.
- 5) James C. Scott. 1985. Weapons of the Weak. New Haven: Yale University Press.
- 6) Charles Post. 2011. The American Road to Capitalism: Studies in Class-Structure, Economic Development and Political Conflict, 1620–1877. Leiden: Brill.

Cilji in kompetence:

- Seznaniti študente s pogledi in dilemami, ki se pojavljajo v kontekstu razprav o ekonomskem razvoju, napredku, družbeni (ne)enakosti in revščini.
- Razviti sposobnost kritične evalvacije posameznih pogledov na delitev/neenakost/revščino preko branja tozadevno relevantnih virov in analize empiričnih podatkov/mednarodnih primerjav in longitudinalnih študij.

Objectives and competences:

- To acquaint students with sociological perspectives that deal with the issues of economic development, progress, social inequality, and poverty.
- Through logical reading of relevant texts, and data research build and strengthen student ability to critically evaluate various perspectives that deal with distribution/inequality/poverty in contemporary society.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume:
  - problem delitve v kontekstu sodobne, tržne ekonomije,
  - razredno strukturo sodobnih družb
  - faktorje in vzroke za družbene neenakosti.
  - idejo in (dis)funkcije države blaginje

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost dojetja vzorcev in vzrokov za nastanek in obstanek družbenih neenakosti.
- Zmožen samostojnega sociološkega razmišljanja, tj. v smislu zavzemanja kritičnega stališča do posameznih pogledov ob poznavanju sveta in procesov, ki oblikujejo svet v katerem živijo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

- Knows and understands:
  - The problem of distribution in the context of modern market/capitalistic economy
  - Class structure of modern society
  - Factors and causes of inequality and poverty
  - Idea and (dis)functions of the welfare state.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to comprehend the patterns and causes for the formation of social inequalities.
- Students are able to think autonomously in a sociological manner, i.e. they are encouraged, with the acquired deepened knowledge about the world that surrounds them, and about processes that shape their lives in a global village, to have critical stance to different views.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda
- A/V prezentacije
- Skupinsko delo – diskusije
- Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

- Frontal method
- A/V presentations
- Work in groups – group discussions
- Reading and comprehension of sources

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

• Aktivna participacija in seminarsko delo • Pisna naloga • Pisni izpit	25 25 75	• Active participation and seminar work • Written paper • Written examination

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Rutar, Tibor. 2016. Sodobni zagovor historičnega materializma: sociologija, zgodovina, filozofija. Ljubljana: Sophia.
2. Rutar, Tibor. Ahistorizem historične sociologije: Adam Smith in njegova zapuščina. *Teorija in praksa*, 2015, letn. 52, št. 6, str. 1099–1118.
3. Rutar, Tibor. Imperializem, globalizacija in geopolitični konflikt: k enotni teoriji znotrajdružbenih in mednarodnih odnosov. *Teorija in praksa*, 2016, letn. 53, št. 6, 1437–1457.
4. Rutar, Tibor. 2015. Država, meddržavni sistem in kapitalizem: različni pristopi. V: Hergouth, Martin (ur.), Rutar, Tibor (ur.), Velagić, Tanja (ur.). *Fašizem in država*. Ljubljana: Inštitut za delavske študije. Str. 109–128.
5. Rutar, Tibor. 2016. Mednarodna historična sociologija kapitalistične modernosti: metodološki internalizem in evropocentrizem v »političnem marksizmu«. *Družboslovne razprave*, letn. 32, št. 82, str. 95–114.

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

1.19 Magistrska naloga

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Magistrska naloga
Course title:	Master dissertation

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
študijski program 2. stopnje Sociologija EP NEP		2.	4.
second-cycle (Master's) study programme in Sociology (Single-Major option)		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

obvezi/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
					360	12

Nosilec predmeta / Lecturer:

Rudi Klanjšek, Andrej Naterer, Marina Tavčar Krajnc, Vesna Vuk Godina, Maja Golija Godina, Andrej Kirbiš, Miran Lavrič, Danijela Lahe, Tibor Rutar

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski/Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Opravljene vse obveznosti prvega letnika.

All requirements within the first year of study.

Vsebina:

Cilj izdelave magistrskega dela je opraviti sintezno delo na temo sociološkega raziskovanja. Magistrsko delo se izdelava na določeno tematiko, ki jo študenti obravnavajo s teoretičnega, empiričnega in/ali aplikativnega vidika.

Content (Syllabus outline):

The goal of master dissertation is to undertake a synthesized task concerning sociological research. The master dissertation is done according to a specific social theme, which the students deal from theoretical, empirical and/or applicative aspect.

Temeljna literatura in viri / Readings:

American Psychological Association (2001). Publication Manual of the American Psychological Association (5th edition). Washington, DC: American Psychological Association.

Študenti izberejo literaturo glede na tematiko magistrskega dela / The students select study literature according to the theme of the master dissertation.

Cilji in kompetence:

Študenti opravijo zaključno delo s področja sociološkega raziskovanja in se usmerjajo v samostojno raziskovalno delo.

Objectives and competences:

Students undertake a final work concerning sociological research and direct in independent research.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna oblikovati raziskovalna vprašanja in pozna metode, s pomočjo katerih lahko razišče svoje teze. Razume osnovna načela raziskovanja (upošteva stanje raziskav, uporablja relevantno literaturo ipd.).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Samostojno raziskovanje strokovne literature, oblikovanje lastnih raziskovalnih tez, izbira primerne metodologije, priprava dispozicije.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student knows how to form research questions and knows methods by which he/she can research his/her thesis. He/she understands basic research principles (considers state of the researches, uses relevant literature, etc.).

Transferable/Key Skills and other attributes:

Independent professional literature research, forming his/her own research thesis, choosing proper methodology, preparing disposition.

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Immediate individual consultations and independent student's work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Magistrska naloga.

80%

Master's thesis

Predstavitev in zagovor

20%

Presentation of Master's thesis.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Rudi Klanjšek:

1. Klanjšek, Rudi 2007. Pogledi Na Družbeno Spremembo. Maribor: Slavistično Društvo, Zora 52.
2. Klanjšek, Rudi. 2003. Ulrich Beck:Kaj Je Globalizacija: Zmote Globalizma - Odgovori Na Globalizacijo : Založba Krtina, Knjižna Zbirka Krt, Ljubljana 2003, Str. 206, 3.4000,00 Sit. *Teor. Praksa*, Sept./Dec. 2004, Letn. 41, Št. 5/6
3. Klanjšek, Rudi, Kirbiš, Andrej. 2008. Koliko Smo Slovenci Zadovoljni S Svojim Življenjem? : Meddržavna Primerjalna Analiza. *Teor. Praksa*, Maj-Avg. 2008, Letn. 45, Št. 3/4, Str. 383-407.
4. FLERE, Sergej, KLANJŠEK, Rudi. Recent changes in the post-Yugoslav family : the disappearance of the last extended family in Europe. *Journal of comparative family studies*, ISSN 0047-2328, march-april 2013, vol. 43, no. 2, str. 249-264.
5. KLANJŠEK, Rudi. Ali je v prihodnost zazrta mladina manj nagnjena k problematičnemu vedenju? Izsledki iz nacionalne študije slovenske mladine. V: HRAST, Anita (ur.), et al. *Youth in focus of world changes : conference proceedings = Mladi v presečišču svetovnih sprememb : zbornik prispevkov*, (Zbirka Družbena odgovornost). Maribor: Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO), 2011, str. [1-5].

Andrej Naterer:

7. NATERER, Andrej. Violence and the code of the street : a study of social dynamics among street children in Makeevka, East Ukraine. *Journal of interpersonal violence*, ISSN 0886-2605, 2015, vol. 30, 8, str. 1387-1402,
8. NATERER, Andrej, GODINA, Vesna V. Bomzhi and their subculture : an anthropological study of the street children subculture in Makeevka, eastern Ukraine. *Childhood*, ISSN 0907-5682 0907-5682. [Print ed.], 2011, 18, [no.] 1, str. 20-38
9. NATERER, Andrej. Deviantnost, delinkventnost in zakon ceste. V: 8th IRDO International Conference Social Responsibility and Current Challenges 2013, Maribor, Slovenia, 7th-9th March 2013
10. KLANJŠEK, Rudi, VAZSONYI, Alexander T., TREJOS-CASTILLO, Elizabeth. Religious orientation, low self-control, and deviance : Muslims, Catholics, Eastern Orthodox-, and "Bible Belt" Christians. *Journal of adolescence*, ISSN 0140-1971, 2012, vol. 35

Marina Tavčar Krajnc:

1. TAVČAR KRAJNC, Marina. Problemi transformacije sociologije v šolski predmet - analiza in komparacija učnih načrtov. *Pedagoš. obz.*, 2000, letn. 15, št. 5-6, str. [276]-289. [COBISS.SI-ID [4007753](#)]
2. TAVČAR KRAJNC, Marina. Problemi transformacije sociologije v šolski predmet : analiza in komparacija učbenikov. *Pedagoš. obz.*, 2001, letn. 16, št. 2, str. [53]-70. [COBISS.SI-ID [11046664](#)]
3. TAVČAR KRAJNC, Marina. Sociologija na maturi. *Pedagoš. obz.*, 2002, letn. 17, št. 2, str. [12]-31. [COBISS.SI-ID

[4810825](#)]

4. TAVČAR KRAJNC, Marina. External and internal assessment in the final examination in secondary schools in Slovenia. *Int. stud. sociol. educ.*, 2006, vol. 16, no. 2, str. 121-137. [COBISS.SI-ID [14818312](#)]
5. FLERE, Sergej, TAVČAR KRAJNC, Marina, KLANJŠEK, Rudi, MUSIL, Bojan, KIRBIŠ, Andrej. Cultural capital and intellectual ability as predictors of scholastic achievement : a study of Slovenian secondary school students. *Br. j. sociol. educ.*, 2010, vol. 31, iss. 1, str. 47-58, doi: [10.1080/01425690903385428](https://doi.org/10.1080/01425690903385428). [COBISS.SI-ID [17327368](#)]
6. TAVČAR KRAJNC, Marina. Šolska uspešnost deklet in fantov v slovenski šoli. *Šols. svetov. delo*, 2010, letn. 14, št. 1/2, str. 25-31. [COBISS.SI-ID [17767688](#)]

Vesna Vuk Godina:

1. GODINA, Vesna V. The outbreak of nationalism on former Yugoslav territory : a historical perspective on the problem of supranational identity. *Nations and nationalism*, 1998, 4, št. 3, str. 409-422. [COBISS.SI-ID [7166216](#)]
2. GODINA, Vesna V. Anthropological fieldwork at the beginning of the 21st century : crisis and location of knowledge. *Anthropos (Fribg.)*, 2003, 98, [no.] 2, str. 473-487. [COBISS.SI-ID [13114120](#)]
3. GODINA, Vesna V. Supra-ethnic identity in multiethnic societies : the case of Yugoslav multiethnic identity. *Ethnoculture*, 2007, vol. 1, str. 59-71. <http://www.emich.edu/coer/Journal/Godina.html>. [COBISS.SI-ID [15663880](#)]
4. GODINA, Vesna V. Nadenična identiteta kot točka prešitja multietničnih družb : primer jugoslovanske nadenične identitete. *Teor. praksa*, jan.-apr. 2009, letn. 46, št. 1/2, str. 68-84, ilustr. [COBISS.SI-ID [28331613](#)]

Maja Golija Godina:

1. GODINA-GOLIJA, Maja. Oblikovanje sodobnega potrošnika : o spremembah v preskrbi in pridelavi živil na Slovenskem. *Etnolog*. [Nova vrsta], ISSN 0354-0316. [Tiskana izd.], 2008, letn. 18=(69), str. 95-111, ilustr. [COBISS.SI-ID [29096749](#)]
2. GODINA-GOLIJA, Maja. Slovene food consumption in the twentieth century : from self-sufficiency to mass consumerism. V: ODDY, Derek J. (ur.), ATKINS, Peter J. (ur.), AMILIEN, Virginie (ur.). *The rise of obesity in Europe : a twentieth century food history*. Farnham; Burlington: Ashgate, 2009, str. 45-57. [COBISS.SI-ID [30605613](#)]
3. GODINA-GOLIJA, Maja. Die dingliche Welt der Marburger Deutschen von der Mitte des 19. Jahrhunderts bis zum Ersten Weltkrieg. V: HEPPNER, Harald (ur.), MILADINOVIĆ ZALAZNIK, Mira (ur.). *Provinz als Denk- und Lebensform : der Donau-Karpatenraum im langen 19. Jahrhundert, (Neue Forschungen zur ostmittel- und südosteuropäischen Geschichte, ISSN 1867-013X, Bd. 7)*. Frankfurt am Main [etc.]: P. Lang, 2015, str. 91-107, ilustr. [COBISS.SI-ID [84747265](#)]

Andrej Kirbiš:

5. KIRBIŠ, Andrej. Health, health risk behaviors and lifestyle. V: FLERE, Sergej (ur.), et al. *Slovenian youth 2013: living in times of disillusionment, risk and precarity*. Maribor: Centre for the Study of Post-Yugoslav Societies (CEPYUS), University of Maribor; Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), 2014, str. 139-161, ilustr. [COBISS.SI-ID [20349448](#)]
6. KIRBIŠ, Andrej, TAVČAR KRAJNC, Marina, MUSIL, Bojan. Sociodemographic and socioeconomic inequalities in physical activity among Slovenian youth = Sociodemografske in socioekonomske neenakosti glede telesne dejavnosti med slovensko mladino. *Obzornik zdravstvene nege*, ISSN 1318-2951, 2014, letn. 48, št. 4, str. 273-285, tabele. <http://dx.doi.org/10.14528/snr.2014.48.4.36>, doi: [10.14528/snr.2014.48.4.36](https://doi.org/10.14528/snr.2014.48.4.36). [COBISS.SI-ID [520300825](#)]
7. KIRBIŠ, Andrej, TAVČAR KRAJNC, Marina. Socioeconomic inequalities in self-rated health, mental health and depression: Slovenian 2013 national youth study. V: 9. mednarodna konferenca Družbena odgovornost in izzivi časa 2014, Maribor, 6.-7. 3. 2014. MULEJ, Matjaž (ur.), HRAST, Anita (ur.), KOJC, Sabina (ur.). *Health - personal and/or social responsibility?: conference proceedings = Zdravje - osebna in/ali družbena odgovornost?: zbornik prispevkov, (Zbirka Družbena odgovornost)*. Maribor: Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO), 2014, str. [1-11], tabele. [COBISS.SI-ID [20396808](#)]
8. KIRBIŠ, Andrej, TAVČAR KRAJNC, Marina, CUPAR, Tina, MUSIL, Bojan. Socio-demographic and socio-economic differences in fruit and vegetable consumption: a representative study of Slovenian youth = Sociodemografske in socioekonomske razlike v uživanju sadja in zelenjave: reprezentativna raziskava slovenske mladine. V: PETELIN, Ana (ur.), VINKLER, Jonatan (ur.). *Zbornik prispevkov: druga znanstvena*

konferenca z mednarodno udeležbo = Proceedings: second scientific conference with international participation. Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2014, str. 29-38, tabele.

<http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-6832-90-8/>. [COBISS.SI-ID 20870664]

9. KIRBIŠ, Andrej, FLERE, Sergej, TAVČAR KRAJNC, Marina. Explaining cross-national youth substance use through modernization approach: a study of students in eight post-Yugoslav entities. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), SOTLAR, Andrej (ur.), WINTERDYK, John (ur.). Policing in Central and Eastern Europe - social control of unconventional deviance: conference proceedings, [Ljubljana, Slovenia, 22-24 September 2010]. Ljubljana: Faculty of Criminal Justice and Security, 2011, str. 87-105, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID 2163178]

Miran Lavrič:

1. LAVRIČ, Miran. Pristop k merjenju razširjenosti novodobnih idej. *Anthropos (Ljublj.)*, 2002, letn. 34, št. 1/3, str. 231-242.
2. FLERE, Sergej, LAVRIČ, Miran. Operationalizing the civil religion concept at a cross-cultural level. *J. sci. study relig.*, 2007, vol. 46, iss. 4, str. 595-604.
3. FLERE, Sergej, LAVRIČ, Miran. On the validity of cross-cultural social studies using student samples. *Field methods*, nov. 2008, vol. 20, no. 4, str. 399-412.
4. LAVRIČ, Miran. Sodobne aplikacije teorije racionalne izbire na področju sociologije religije. *Družbosl. razpr. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], dec. 2007, letn. 23, št. 56, str. 39-55.
5. LAVRIČ, Miran, FLERE, Sergej. The role of culture in the relationship between religiosity and psychological well-being. *J. relig. health*, 2008, vol. 47, no. 2, str. 164-175.
6. LAVRIČ, Miran, FLERE, Sergej. Teoretična umestitev pristopa sodobne evolucijske psihologije k religiji. *Anthropos (Ljublj.)*, 2007, letn. 39, št. 3/4, str. 12-21.

Tibor Rutar:

1. Rutar, Tibor. 2016. Sodobni zagovor historičnega materializma: sociologija, zgodovina, filozofija. Ljubljana: Sophia.
2. Rutar, Tibor. Ahistorizem historične sociologije: Adam Smith in njegova zapuščina. *Teorija in praksa*, 2015, letn. 52, št. 6, str. 1099–1118.
3. Rutar, Tibor. Imperializem, globalizacija in geopolitični konflikt: k enotni teoriji znotrajdružbenih in mednarodnih odnosov. *Teorija in praksa*, 2016, letn. 53, št. 6, 1437–1457.
4. Rutar, Tibor. 2015. Država, meddržavni sistem in kapitalizem: različni pristopi. V: Hergouth, Martin (ur.), Rutar, Tibor (ur.), Velagić, Tanja (ur.). *Fašizem in država*. Ljubljana: Inštitut za delavske študije. Str. 109–128.
5. Rutar, Tibor. 2016. Mednarodna historična sociologija kapitalistične modernosti: metodološki internalizem in evropocentrizem v »političnem marksizmu«. *Družboslovne razprave*, letn. 32, št. 82, str. 95–114.

Danijela Lahe:

1. LAHE, Danijela, CUPAR, Tina. Prosti čas in življenjski slog. V: NATERER, Andrej, et al. Slovenska Mladina 2018/2019. Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung. 2019, str. 13-18.
2. LAHE, Danijela, GORIUP, Jana. The role of knowledge about aging in creating young people's attitudes to the elderly. *Šolsko polje : revija za teorijo in raziskave vzgoje in izobraževanja*, ISSN 1581-6036. [Tiskana izd.], 2017, letn. 28, št. 1/2, str. 115-130, 191-192.
3. LAHE, Danijela. Vloga množičnih medijev pri oblikovanju stališč mladih do lastnega staranja in starejših ljudi. V: NATERER, Andrej (ur.). *Mladi in mediji : [znanstvena monografija]*, (Frontier, Teorija, 117), (Subkulture, Tematska izdaja, št. 16). 1. natis. Maribor: Kulturni center. 2018, str. 10-23.
4. GORIUP, Jana, LAHE, Danijela. Poglavlja iz socialne gerontologije : [znanstvena monografija], (Zbirka Znanstvene monografije). 1. natis. Maribor: AMEU - ECM, Alma Mater Press, 2018.